ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

นางสาวสุธาสินี หินแก้ว

งานวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ
ประจำปีงบประมาณ 2559

อาจารย์ที่ปรึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อพัฒนางานประจำของมหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี)
อาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา สามารถสำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากบุคคลหลายฝ่ายอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำ ปรับปรุงแก้ไข้บกพร่องต่างๆ อย่างใกล้ชิด จนทำให้การวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์ ดร.คมสรรพ์ บุณยสิงห์ คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์ ผู้บริหารคณะทันตแพทยศาสตร์ และ ทันตแพทย์ตรัยธาวิต นาคสกุล ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมในการทำวิจัยเพื่อการพัฒนางานประจำให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และคุณค่าทางวิชาการสำหรับคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

สุธาสินี หินแก้ว
นักวิชาการศึกษา งานบริการการศึกษา
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ชื่อเรื่อง : เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ชื่อผู้วิจัย : สุธาสินี หินแก้ว

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี

คำสำคัญ : ความคาดหวัง , ความพึงพอใจ , ผลการเรียนรู้

ประเภทบทนิพนธ์ : วิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ, 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอน 2. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอน 3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอน โดยประชากรที่ศึกษา คือ นิสิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ผู้ปกครองรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ แรงจูงใจส่วนบุคคลในการเลือกศึกษาเพราะนิสิตต้องการความมั่นคงในวิชาชีพ ด้านสถาบันเพราะอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถและสภาพแวดล้อมดี ความคาดหวังของนิสิต คือ คาดหวังการเรียนการสอนที่สร้างมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการสร้างจิตสำนึกการดูแลผู้ป่วย และด้านทักษะวิชาชีพในการวางแผน การรักษาทางทันตกรรมและสามารถป้องกันจัดการภาวะฉุกเฉินและแทรกซ้อนทางทันตกรรม ส่วนความพึงพอใจของนิสิต นิสิตส่วนใหญ่พึงพอใจต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากรในด้าน เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีและอาจารย์มีความน่าเชื่อถือ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิต พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านชั้นปีมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความรู้ อาชีพผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยี ด้านสุนทรียศิลป์และปัจจัยสิ่งแวดล้อม ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคลและด้านสถาบันมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนและปัจจัยสิ่งแวดล้อม

Stories. : Relative factors and expectation of dental students toward the teaching management in Doctor of Dental Surgery degree curriculum

Researcher : Suthasinee Hinkaeo

Advisors : Dr. Luethaipat Pimonsree

Keywords : Expectations, Satisfactions, Learning Outcomes

Project : Research to a routine development, 2016

Abstract

This research purposes were to study personal factors and motivation of dental students, the students' expectations and satisfaction of teaching management in the Doctor of Dental Surgery program, and to determine factors related to the expectations of the program. Populations of this study were students enrolled in Doctor of Dental Surgery program, University of Phayao. Results showed that majority of the students were female whose parents are government officer or state enterprise officer. The personal motivation for choosing this program was a need of stable career. Institutional factors were competent staffs and good environment. The expectations of the program are that, when graduate, students will have morality and responsibility for patient's care and able to plan dental treatment, manage dental emergencies and complications. The factors that satisfied student the most were friendly staffs followed by respectable instructors.

Factors which concurrent with students' expectations stated that academic year related to the expected standards of learning outcomes on morality, ethics and knowledge. Domicile related to expected standards of learning outcomes on numerical analysis, the usage of technology, aesthetical arts and environments. Whereas personal and institutional motivations corresponded to expected standards of learning outcomes and environmental factors in personnel and services.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ..... ก

บทคัดย่อภาษาไทย..... ข

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ค

สารบัญ..... ง

สารบัญตาราง..... ฉ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา..... 1

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย..... 4

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 4

1.4 ขอบเขตของการวิจัย..... 5

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย..... 6

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 7

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีความคาดหวัง..... 8

2.2 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ..... 14

2.3 แนวคิดและทฤษฎีด้านแรงจูงใจ..... 19

2.4 ทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้..... 24

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้..... 28

วัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 มหาวิทยาลัยพะเยา..... 32

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 34

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร..... 43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล..... 43
3.3 การทดสอบเครื่องมือ..... 44
3.4 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล..... 44
3.5 สถิติที่ใชในการวิเคราะหข้อมูล..... 44
3.6 เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย..... 45
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 45

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและแรงจูงใจในการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา..... 47
ส่วน 2 ความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา..... 54
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม..... 73
ส่วนที่ 4 สรุปคำถามปลายเปิดของปัญหา/อุปสรรค พร้อมข้อเสนอแนะ..... 105

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา..... 107
5.2 อภิปรายผลการศึกษา..... 109
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย..... 111
5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป..... 112

บรรณานุกรม..... 113

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....
ภาคผนวก ข ประมวลภาพในการดำเนินการวิจัย.....
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย.....

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

1. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามเพศ..... 47
2. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามอายุปัจจุบัน..... 47
3. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามโรงเรียนเดิม..... 48
4. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามชั้นปี..... 49
5. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามภูมิลำเนา..... 50
6. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง..... 51
7. แรงจูงใจในการเลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา..... 52
8. ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม..... 54
9. ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้..... 56
10. ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา..... 58
11. ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.... 60
12. ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ..... 62
13. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์..... 64
14. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริม สุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ..... 65
15. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ 66
16. ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม..... 69
17. ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากร 71
18. ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบริการ.... 72
19. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผล การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม..... 73
20. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผล การเรียนรู้ด้านความรู้..... 74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

21. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา..... 75
22. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล..... 76
23. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี..... 77
24. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์..... 78
25. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ..... 79
26. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ..... 80
27. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม..... 81
28. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากร..... 82
29. ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการบริการ..... 83
30. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม..... 84
31. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้..... 86
32. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา..... 88
33. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล..... 90
34. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ..... 92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

35. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์..... 94
36. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ..... 96
37. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ..... 98
38. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม..... 100
39. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากร..... 102
40. ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านบริการ.... 104

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งผลิตบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขให้เพียงพอกับปริมาณงานและความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงการแก้ปัญหาการกระจายบุคลากรทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ พบว่าการแก้ปัญหาการกระจายประการหนึ่งที่ประสบความสำเร็จก็คือการสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมเปิดหลักสูตรในสาขาวิชาที่ขาดแคลนเพิ่มขึ้น มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนบนที่ยังคงขาดแคลนทันตแพทย์เป็นจำนวนมาก รวมทั้งเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการแก้ปัญหาการกระจายบุคลากรทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ จึงได้พิจารณาจัดตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์ขึ้น เพื่อผลิตทันตแพทย์ให้สามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาล เพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาทางด้านสาธารณสุขของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีปณิธานที่มุ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม จัดให้มีพันธกิจที่สำคัญ 5 ด้าน คือ 1) ผลิตบัณฑิตทุกระดับให้มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม ได้มาตรฐานวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน และสังคม รวมถึงเตรียมรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) ให้บริการทางทันตสุขภาพที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและเป็นศูนย์ความเป็นเลิศเป็นที่ยอมรับระดับอาเซียนและนานาชาติ 3) ทำการศึกษาวิจัยพื้นฐานและวิจัยประยุกต์ทางทันตแพทยศาสตร์ และสาธารณสุขเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เชื่อมโยงกับปัญหาและการพัฒนาของชุมชนและสังคม 4) ให้บริการวิชาการ บูรณาการองค์ความรู้สู่ชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและสังคม 5) ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีของไทยและท้องถิ่น รวมถึงอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย จำนวน 8 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม มุ่งเน้นการมีความรู้ความเข้าใจ และประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงาม

ต่อการประกอบวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านความรู้ มุ่งเน้น ให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการกฎหมายและการปกครองมีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจการวินิจฉัย การวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค พื้นฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวม 3) ด้านทักษะทางปัญญา มุ่งให้นิสิตมีทักษะในกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ โดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป มีทักษะด้านปัญญา เพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมุ่งเน้นให้นิสิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักบทบาทและการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งให้นิสิตสามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงานการศึกษาค้นคว้าและประมวลข้อมูล ข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 6) ด้านสุนทรียศิลป์ มุ่งให้นิสิตมีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ

ดนตรีและวัฒนธรรม 7) ทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ มุ่งให้นิสิตมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมต่อการดูแลรักษาสุขภาพ สามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม และ 8) ทักษะพิสัยทางวิชาชีพ นิสิตสามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่าง ๆ จากการตรวจผู้ป่วย สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการปรึกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม สามารถจัดการรักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปาก รวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา สามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรม และทางการแพทย์ สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมรวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน อาทิเช่น ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านการบริการที่ถือว่าเป็นส่วนสำคัญและเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยาให้สอดคล้องกับความคาดหวังของนิสิต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังตลอดทั้งความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรตลอดทั้งปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น สิ่งแวดล้อมด้านสถานที่ ด้านบุคลากรและด้านบริการ รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังของนิสิต อันจะเป็นข้อมูลในการเสนอคณะและมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เกี่ยวข้องให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลโดยตรงกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

2. เพื่อศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

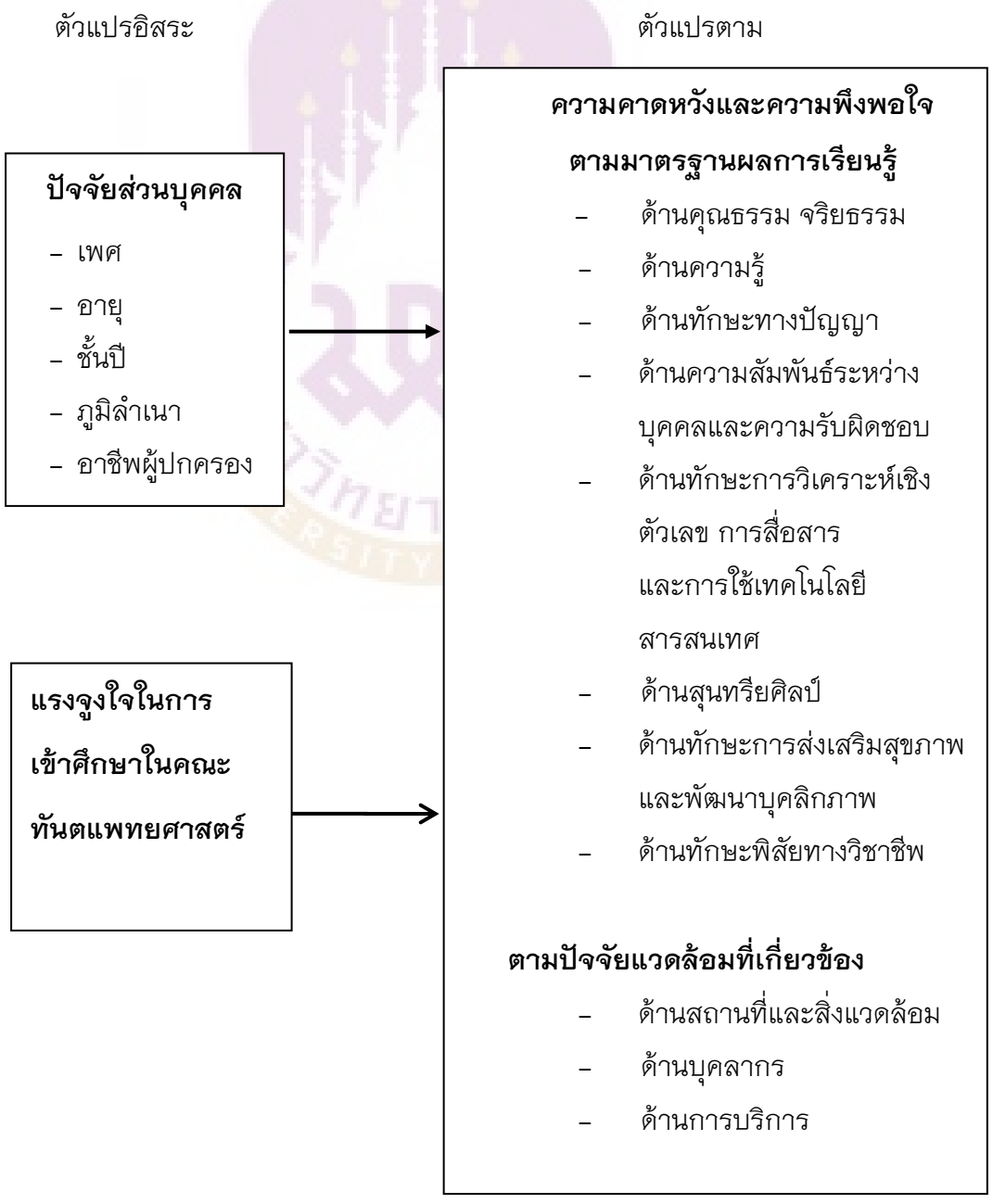

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557 – 2559 จำนวน 87 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่

   ปัจจัยส่วนบุคคล

   - เพศ
   - อายุ
   - ชั้นปี
   - ภูมิลำเนา
   - อาชีพผู้ปกครอง

   แรงจูงใจในการเข้าศึกษาในคณะทันตแพทยศาสตร์

2. **ตัวแปรตาม** ได้แก่

   ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

   - ด้านคุณธรรม จริยธรรม
   - ด้านความรู้
   - ด้านทักษะทางปัญญา
   - ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
   - ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
   - ด้านสุนทรียศิลป์
   - ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ
   - ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ

   ความคาดหวังตามปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

   - ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม
   - ด้านบุคลากร
   - ด้านการบริการ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเสร็จสิ้นการทำวิจัย จำนวน 6 เดือน ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2559 – มีนาคม 2560

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

นิสิต หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559

ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ได้แก่มาตรฐานผลการเรียนรู้ และปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 มหาวิทยาลัยพะเยา

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556 มหาวิทยาลัยพะเยา ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ หมายถึง มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา กำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาและมีมาตรฐานในระดับเดียวกัน แบ่งออกเป็นทักษะ 8 ด้าน คือ 1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6. ด้านสุนทรียศิลป์ 7. ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ และ 8. ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ปัจจัยต่างๆนอกเหนือปัจจัยจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีผลต่อความคาดหวังของนิสิต ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านการบริการ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

2. ได้ทราบความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

3. ได้ทราบผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยเรียงสาระสำคัญดังนี้ คือ

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิจัย
   1.1 แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง
   1.2 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ
   1.3 แนวคิดและทฤษฎีด้านแรงจูงใจ
   1.4 มาตรฐานผลการเรียนรู้
   1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
2. วัตถุประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง

ความหมายของความคาดหวัง

ความคาดหวังเป็นความเชื่อเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรจะเป็นหรือควรจะเกิดขึ้นโดยมีนักวิชาการหลายท่านสรุปความหมายของความคาดหวังไว้ดังนี้

Oxford University (2001, หน้า 281) มีความเห็นว่าความคาดหวังเป็นสภาวะทางจิต ซึ่งจะเป็นความรู้สึกนึกคิด หรือเป็นความคิดเห็นอย่างมีวิจารณญาณของบุคคลที่คาดคะเนหรือคาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรจะมี ควรจะเป็น หรือควรจะเกิดขึ้นจากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปความหมายของความคาดหวังได้ว่าความคาดหวังเป็นสภาวะทางจิตอย่างหนึ่งของบุคคล ซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิด หรือความคิดเห็นด้วยวิจารณญาณเกี่ยวกับการคาดคะเนหรือคาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าควรจะมี ควรจะเป็นหรือควรจะเกิดตามความเป็นความเหมาะสมต่อสถานภาพหรือสถานการณ์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (2554 หน้า 14) ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้แต่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล ความคาดหวังต่อการกระทำหรือสถานการณ์ว่าเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอนาคตที่ดีเป็นความมุ่งหวังที่ดีงามเป็นระดับหรือค่าความน่าจะเป็นของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่หวังไว้

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2554, หน้า 1) ให้ความหมายความคาดหวังว่า ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเองอย่างหนึ่งว่าตนเองควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ต่างๆ หรือต่องานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ ความคิดดังกล่าวรวมไปถึงบุคคลอื่น

ชิษณุกร พรภาณุวิชญ์ (2554, หน้า 6) ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้ แต่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล

สิริวรรค์ อัศวกุล (2554, หน้า 1) ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความหรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นของบุคคลอื่นที่คาดหวังในบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือ คาดหวังเอาไว้

Funk & Wagnalls (2011, หน้า 239) ความคาดหวัง หมายถึง การประเมินค่าบุคคล หรือตนเองด้านจิตใต้สำนึกและใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดตนเอง ด้านจิตใต้สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่จะมีต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง หรือต่อตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

Swaylock (2011, หน้า 1) ความคาดหวัง หมายถึงการประเมินค่าบุคคลหรือตนเอง ด้านจิตใต้ สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดตนเองด้านจิตใต้สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่จะมีต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง หรือต่อตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้องของรายงานการประชุม

Funk & Wagnalls (2011, หน้า 2) ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือความคิดเห็นด้วยวิจารณญาณเกี่ยวกับความคาดคะเนหรือการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ว่าควรจะมี ควรจะเป็น ควรจะเกิดขึ้นหรือว่าควรจะเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็น

Wikipedia (2011, หน้า 1) ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการของบุคคลในองค์กร หรือ หน่วยงาน ซึ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติการดำเนินการคาดหวังได้รับรางวัลโดยตรงจากการทำงานซึ่งเป็นรางวัลที่สมควรที่จะได้รับจากบุคคลในองค์กร หรือหน่วยงาน

ประเภทของความคาดหวัง

ความคาดหวังที่บุคคลตั้งไว้มีทั้งความคาดหวังในระยะสั้นและความคาดหวังในระยะยาว นอกจากนี้ยังมีความคาดหวังในทางบวกและความคาดหวังในทางลบ (Hurlock. 1973, หน้า 184-185) ความคาดหวังนี้จะนำไปสู่พฤติกรรมที่แตกต่างกันไป ความคาดหวังทางบวกว่าเมื่อบุคคลต้องอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องทำบางสิ่งให้สำเร็จ ความหวังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการทำงานเป็นการยากที่จะกระตุ้นตนเองให้มีความพยายามและอดทนในการกระทำสิ่งที่ตนเชื่อว่าจะประสบความล้มเหลว

โสรีช์ โพธิ์แก้ว (2554, หน้า 79) สรุปได้ว่าความคาดหวังมีทั้งในทางบวกและทางลบในระยะสั้นและระยะยาว ความคาดหวังเป็นตัวกระตุ้นหรือสิ่งเร้าให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ความคาดหวังทางบวกเป็นไปในทางที่ดีมักทำให้เกิดความพยายาม ความคาดหวังด้านลบนั้น ทำให้เกิดความวิตกกังวล ขาดความสมดุลชีวิต

แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง

แนวคิดทฤษฎีความคาดหวังที่จะนำเสนอในที่นี้จะประกอบด้วยแนวคิดความคาดหวังของ Bandura ทฤษฎีการคาดหวัง(Expectancy Theory) ของ Victor H.Vroom ทฤษฎีความเป็นธรรม (Equity Theory) และ ทฤษฎีการตั้งจุดมุ่งหมายของ (Edwin Locke Theory of Goal Setting) Bandura (2011) ได้เสนอลักษณะความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลเป็น 3 มิติ ได้แก่ มิติที่หนึ่งเกี่ยวกับปริมาณของความคาดหวัง (Magnitude) กล่าวคือ ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนจะแตกต่างไปในแต่ละบุคคลในการกระทำพฤติกรรมหนึ่งหรือแตกต่างกันในบุคคลเดียวกันเมื่อต้องทำงานสำเร็จถึงระดับไหนเมื่อถูกเสนองานที่มีระดับความยากแตกต่างกัน มิติที่สองเกี่ยวกับการแผ่ขยาย (Generality) ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนอาจจะแผ่ขยายจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่นในปริมาณที่แตกต่างกันได้ ประสบการณ์บางอย่างไม่ทำให้ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนแผ่ขยายไปสู่สถานการณ์อื่นได้ มิติที่สามเกี่ยวกับความเข้มหรือความมั่นใจ (Strength) ถ้าความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนมีความเข้มน้อยจะทำให้ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนลดน้อยลงแต่ถ้ามีความเข้มหรือความมั่นใจมากบุคคลจะมีความบากบั่นมานะพยายาม แม้ว่าจะประจวบเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับความหวังบ้างก็ตามการใช้ความพยายามและความมุมานะในการทำงานความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลนั้น เป็นตัวกำหนดว่าเขาจะต้องใช้ความพยายามมากเท่าไรจะต้องใช้ความมุมานะพยายามที่จะต้องเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ หรือประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจไปอีกนานเท่าใดและการที่บุคคลใช้ความพยายามและความมุมานะในการทำงานอย่างเต็มที่

ตลอดเวลา เขาก็มีแนวโน้มที่จะทำงานได้ประสบผลสำเร็จจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมา ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ผลตอบแทนหรือความพอใจที่จะได้ โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนนั้น จากแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง สรุปได้ว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความมุ่งมั่น หรือการคาดการณ์ของบุคคลต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่ง เพื่อให้กระทำตามสิทธิหรือหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องโดยมีมาตรฐานของตนเป็นเครื่องวัด ซึ่งการประเมินค่าของแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชนิดเดียวกัน ก็อาจแตกต่างกันได้โดยความคาดหวังของบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับ 1) ประสบการณ์ที่ผ่านมา 2) ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่า จะทำได้ 3) ผลตอบแทนหรือความพอใจที่จะได้ และ 4) โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนนั้น โดยปกติคนจะพยายามที่จะได้ประโยชน์สูงสุด กล่าวอีกนัยหนึ่งคนเราจะมีทางเลือกหลายทางและเขาก็จะเลือกทางที่เขาเชื่อว่าจะทำให้เขาได้รับรางวัล ซึ่งต้องการมากที่สุด เช่น การไปทำงานกับการอยู่บ้าน ถ้าเขาเชื่อว่าการไม่ทำงานหรือการอยู่กับบ้านจะนำไปสู่สิ่งที่ดีมากกว่าการไปทำงาน เขาก็จะเลือกการไม่ไปทำงานเพราะคาดว่าจะได้รับผลตอบแทนที่เขาต้องการมากกว่าการไปทำงาน องค์ประกอบของทฤษฎีความคาดหวังของ H.Vroom 2 ประเด็น การคาดหมายล่วงหน้าว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้นบ้างในการที่เขาเลือกกระทำเช่นนั้น เป็นการประมาณการล่วงหน้าถึงความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นทฤษฎีนี้จะรวมถึง 2 ปัจจัยสำคัญ คือ ความคาดหมายใน อัตถประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น (Expectancy) และคุณค่าหรือความพอใจหรือความชอบที่มีต่อ อัตถาประโยชน์นั้น (Valences) จากแนวคิด Vroom ได้ให้ข้อเสนอ 2 ประการ คือ ประการหนึ่ง ทำนายการเลือกของคน เช่น อาชีพอะไรที่คนจะเลือกหรือคนจะใช้ความพยายามในการทำงานมากน้อยเพียงใด ประการที่ 2 ทำนายทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานของคนงานสิ่งที่น่าสังเกตก็คือ ผลรวมของ E (Expectancy) อัตถาประโยชน์นั้น V Valences และ EV (Expectancy and Valences) จะเป็นเครื่องช่วยใคนตัดสินใจว่าเขาควรจะเลือกอะไร ถ้าหากว่าทางเลือกบางอย่างนำไปสู่บางสิ่งบางอย่างที่จะให้อัตถาประโยชน์หรือผลตอบแทนสูง แต่เป็นสิ่งที่เขาไม่ชอบหรือบางสิ่งบางอย่างที่เขาชอบและให้ผลตอบแทนสูง เมื่อใดก็ตามคนเรารู้สึกว่าผลิตผลที่ลงทุนไปนั้นมากเกินไป เมื่อเทียบกับ Outcomes และมาตรฐานภายใน (Internal standard) เขาจะรู้สึกว่าเขาได้รับรางวัลต่ำ (Under reward) ซึ่งเป็นการไม่เป็นธรรม ในที่สุดเขาก็จะกระทำสิ่งต่อไปนี้ ลด เพิ่ม และเปลี่ยน แต่ถ้าเขารู้สึกว่าผลที่ตาม (Outcomes) ที่ได้รับมากเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับผลิตผล (Input) เขาก็จะเกิดความรู้สึกว่าเขาได้รับรางวัลสูง (Over reward) ซึ่งเป็นการไม่เป็นธรรมในที่สุด เขาจะกระทำสิ่งต่อไปนี้ เพิ่ม ลด คือ ยอมรับการจ่ายค่าจ้างที่น้อยลงและเปลี่ยน (Internal standard) ดังนั้นข้อสำคัญ ก็คือ ถ้าหากมีความสอดคล้องกันระหว่าง (Input) และ Outcome)

แล้วและคนงานเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อเขาแล้ว เขาก็จะรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับความเป็นธรรมมีการวิจัยแบบทดลอง โดยใช้เงินเดือนเป็นเงื่อนไขพบว่า เมื่อคนงานอยู่ในภาวะได้รับรางวัลต่ำ คนงานก็จะลดความพยายามลง เมื่อคนงานอยู่ในภาวะการได้รับรางวัลสูง คนงานก็จะเพิ่มความพยายามมากขึ้น นอกจากนี้ในการทดลองแบบ แผนการส่งเสริม (Incentive plan) หรือค่าจ้างตามรายชิ้น พบว่า เมื่อคนรับรู้ว่าเขาอยู่ในภาวะได้รับรางวัลต่ำ (Under reward) เขาก็จะลด คุณภาพของผลิตผลแต่ถ้าคนงานนั้นรับรู้ว่าเขาอยู่ในภายใต้การได้รับรางวัลสูง (Over reward) เขาก็จะพยายามเพิ่มคุณภาพของงาน ดังนั้น การที่คุณภาพของผลิตผล (Output) ตามระบบค่าจ้างเพิ่มหรือลดขึ้นอยู่กับการเพิ่มหรือลดความไม่เท่าเทียมด้วย เพราะฉะนั้น แนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีความเป็นธรรม (Equity Theory) จะสามารถทำนายถึงการเปลี่ยนแปลงในแง่ปริมาณและคุณภาพ อนึ่ง ได้มีผลการวิจัย พบว่า ความรู้สึกไม่เป็นธรรม (Inequity) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการลาออกจากงาน นอกจากนี้ บุคคลที่อยู่ในภาวะได้รับรางวัลต่ำ (Under reward) ยังมีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานมากการได้รับรางวัลสูง (Over reward) แต่เมื่อไรก็ตามถ้าหากบุคคลที่ได้รับรางวัลต่ำ (Under reward) แล้ว บุคคลนั้นมักจะเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างไรก็ตาม ถ้าหากบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้รับกำไรจากรางวัล (Reward) มากเกินไปก็อาจจะต่อเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงานของเขา กล่าวโดยสรุปทฤษฎีนี้แตกต่างจากทฤษฎีการคาดหวัง (Expectancy Theory) เล็กน้อย ทฤษฎีนี้มิได้แย้งว่าคนจะต้องได้รับรางวัลในระดับสูงสุดดังทฤษฎีการคาดหวัง (Expectancy Theory) ดังนั้น ทฤษฎีการคาดหวัง (Expectancy Theory) จึงทำนายว่า คนจะเลือกทำงานที่จะนำมาซึ่งรางวัลให้เขามากที่สุดขณะที่ ทฤษฎีความเป็นธรรม (Equity Theory) ทำนายว่าระดับความสามารถที่จะใช้นั้นขึ้นอยู่กับระดับของความเป็นธรรมของรางวัลที่ได้รับ ฉะนั้น จึงมีข้อควรคำนึง 2 ประการ คือ 1. องค์กรจะต้องให้รางวัลแก่คนด้วยความเป็นธรรมเมื่อคนรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมเขาก็จะไม่พอใจอาจจะลดความพยายามหรือลาออกจากงาน 2.สิ่งสำคัญในการพิจารณาถึงความเท่าเทียมกันนั้น คนงานจะมองดูรางวัลในลักษณะเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ มากกว่าที่จะใช้เกณฑ์ของตนเองคนเดียว กล่าวคือ องค์กรมิใช่จะให้ความสำคัญที่ว่าคนเราต้องการรางวัล แค่ไหนหากแต่องค์กรจะต้องคำนึงว่าคนเราต้องการรางวัลแค่ไหนเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ซึ่งทำงานเช่นเดียวกับเขา ความสำคัญจึงอยู่ที่การเปรียบเทียบเชิงสังคมหรือเปรียบเทียบระหว่างบุคคลไม่ใช่จำนวนเงินสุทธิที่เขาได้รับ (Absolute amount) ทฤษฎีการตั้งจุดมุ่งหมายของ Edwin Locke (Theory of Goal Setting) Edwin Locke ได้กล่าวว่าบุคคลที่มีเป้าหมายที่แน่นนอน ซึ่งเขาเป็นผู้ตั้งขึ้นเองและเป้าหมายนั้นมีอิทธิพลต่อการทำงานต่อไปนี้ เป็นเป้าหมายที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎีนี้ Locke (2011, หน้า 1–2) ได้ให้ข้อเสนอว่า จุดมุ่งหมายของ

เป้าหมาย (Intention or Conscious goals) หมายถึง เป้าหมายของบุคคลที่จะบอกให้รู้ว่าเขากำลังต้องการอะไรจุดมุ่งหมายของงาน (Task goals) หมายถึง มาตรฐานในการทำงานซึ่งอาจเป็นอันเดียวกับจุดมุ่งหมายที่มีการยอมรับ (Goal acceptance) หมายถึง งานที่มีความก้าวหน้าซึ่งทำให้จุดมุ่งหมายของงาน (Task Goal) กลายเป็นจุดมุ่งหมายของงานที่อยู่ใต้จิตสำนึกจุดมุ่งหมายของงานที่มีความมุ่งมั่นตามเป้าหมาย (Goal Commitment) หมายถึง จำนวนของผลกำลังที่บุคคลนำไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทฤษฎีนี้ให้ข้อเสนอเพิ่มเติมว่าเป้าหมายที่ยากดีกว่าเป้าหมายที่ง่ายแต่เป้าหมายนั้นจะต้องได้รับการยอมรับจากผู้ปฏิบัติ ดังนั้นจึงคาดหวังได้ว่าการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายจะช่วยให้เขาทำงานอย่างมีประสิทธิผลมากกว่าเป็นเป้าหมายที่ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดแต่ฝ่ายเดียวเพราะการมีส่วนร่วมควรจะเพิ่มจุดมุ่งหมายของงานที่มีความมุ่งมั่นตามเป้าหมาย (Commitment) และ การยอมรับ (Acceptance) ซึ่งปรากฏว่าเป้าหมายที่กำหนดโดยบุคคลจะมีพลังมากกว่าเป้าหมายของกลุ่มและเป้าหมายที่มีผลกระทบต่อความมุ่งมั่นของบุคคลก็เป็นสิ่งสำคัญตลอดจนเป้าหมายที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง (Specific) และชัดเจนนั้นมีผลกระทบต่อแรงจูงใจส่วนเป้าหมายรวม (General goal) เช่น “ Do your best ” จะไม่บรรลุผล ทฤษฎีนี้จึงแตกต่างจากทฤษฎีคาดหวัง (Expectancy Theory) และทฤษฎีความเป็นธรรม (Equity Theory) นักจิตวิทยา Locke Edwin ให้ข้อคิดว่าแม้สิ่งจูงใจหรือรางวัลจะมีผลต่อการยอมรับและการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานก็ตามแต่ก็มิใช่ปัจจัยสำคัญเป้าหมายต่างหากที่เป็นปัจจัยสำคัญการที่คนเราจะเปรียบเทียบผลตอบแทนของเขากับคนอื่นๆหรือการคาดหวังจะได้รับผลตอบแทนสูงสุดก็ต่อเมื่อสิ่งเหล่านี้มีผลต่อเป้าหมาย เป้าหมายยังเป็นสาเหตุของแรงจูงใจมิใช่รางวัลเป็นสาเหตุดังที่เข้าใจจากการประมวลองค์ความรู้ด้านความคาดหวังมาข้างต้น โดยให้ความหมายของความคาดหวังของผู้ประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ความต้องการของครูที่มีต่อการกระทำหน้าที่อย่างเหมาะสมของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูในอนาคตที่ทันกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคปัจจุบันใน 4 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้านจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านสมรรถนะของครูและด้านการเตรียมตัวที่จะอยู่ในสังคมแห่งการเรียนรู้

1.2 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ ความหมายของความพึงพอใจ โดยทั่วไปการศึกษาความพอใจนิยมศึกษาใน 2 กรณีคือ ความพึงพอใจของผูปฏิบัติงาน (Job Satisfaction) และความพึงพอใจในการรับบริการ (Service Satisfaction) ในการศึกษาครั้งนี้เปนการศึกษากรณีความพึงพอใจในการรับบริการ ซึ่งมีนักวิชาการหลายทานได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว ดังนี้

พจนานกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หนา 775) ไดให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรูสึกของบุคคลที่มีตองานที่ปฏิบัติอยูและความพึงพอใจจะส่งผลตอขวัญในการปฏิบัติงาน อยางไรก็ดีความพึงพอใจของแตละบุคคลไมมีวันสิ้นสุดเปลี่ยนแปลงไดเสมอตามกาลเวลาและสภาพแวดลอมบุคคลจึงมีโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแลว

ศิริวรรณ เสรีรัตน (2539, หน้า 373) ไดกลาวไว้ว่าความพึงพอใจของลูกคาเปนระดับความรูสึกของผูรับบริการซึ่งประกอบด้วย ดังนี้ 1. ความพอใจของความสะดวกที่ไดรับจากการบริการ 2. ความพอใจตอการประสานงานผูบริการ 3. ความพอใจตอการตอนรับและการเอาใจใสของผูให้บริการ 4. ความพอใจกับขอมูลขาวสารที่ไดรับ 5. ความพอใจตอคุณภาพบริการ 6. ความพอใจตอการใชบริการตอการใชจายในการบริการ

ชริณี เดชจินดา (2536, หนา 9) ไดกลาววา ความพึงพอใจหมายถึงความรูสึกหรือทัศนคติที่มีตอสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปจจัยตาง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความตองการของบุคคลไดรับการตอบสนอง หรือลดลงหากความต้องการนั้นไม่ไดรับการตอบสนอง

ดิเรกฤกษ สาหราย (2527, หนา 65) ไดให้ความหมายของความพึงพอใจวาหมายถึง ทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีตอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปในความพอใจในการปฏิบัติตอสิ่งนั้น ทัศนคติในทางบวกของบุคคลจะเกิดขึ้นไดตอเมื่อทุกสิ่งทุกอยางจะเกี่ยวข้องกันนั้น สามารถลดความตึงเครียดให้ต่ำลงเพราะความตึงเครียดเปนบอเกิดของความไม่พึงพอใจ ความตึงเครียดนี้มีผลเกี่ยวเนื่องมาจากความตองการของมนุษยถาบุคคลไดรับการตองสนองความตองการทั้งในดานรางกายความมั่นคงปลอดภัยความตองการทางสังคม และความเป็นอิสระ ความตึงเครียดตาง ๆ ก็จะลดลงคนก็จะบังเกิดความพึงพอใจมากขึ้น

อุทัย หิรัญโต (2523, หนา 272) ไดใหความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “ความพึงพอใจเปนสิ่งที่ทำใหทุกคนเกิดความสบายใจ เนื่องจากสามารถตอบสนองความตองการของเขา ทำใหเขาเกิดความสุข”

เชลลี (Shelly, 1975, p. 119) ไดศึกษาความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย คือความรูสึกในทางบวก และความรูสึกในทางลบ ความรูสึกที่แตกตางจากความรูสึกทางบวกอื่น ๆ กลาวคือเปนความรู้สึกกที่มีระบบย้อนกลับความสุขเปนความรูสึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนันจะเห็นได้ว่าความสุขเปนความรูสึกที่สลับซับซอน และความสุขนี้จะมีผลตอบุคคลมากกว่าความรูสึกทางบวกอื่น ๆ ความรูสึกทางลบ ความรูสึกทางบวกและความสุขมีความสัมพันธกันอยางสลับซับซอน และระบบความสมพันธของความรูสึกทั้งสามนี้เรียกวาระบบความพึงพอใจโดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความพึงพอใจมีความรูสึกทางบวกมากกวาทางลบ สิ่งที่ทำใหเกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์ไดแกทรัพยากร (Resources) หรือสิ่งเรา (Stimuli) ทั้งการวิเคราะหระบบความพึงพอใจคือการศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นสิ่งที่ตองการที่จะใหเกิดความพึงพอใจและความสุขแก่มนุษยซึ่งความพึงพอใจจะเกิดไดมากที่สุด เมื่อมีทรัพยากรทุกอยางที่เป็นที่ตองการครบถวน

ไพบูลย์ ชางเรยนี (2516, หน้า 146-147) ไดกล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจสรุป ไดวาความพึงพอใจเป็นความต้องการทางรางกาย มีความรุนแรงในตัวบุคคลในการรวมกิจกรรม เพื่อสนองความตองการทางรางกายเปนผลทำใหเกิดความพึงพอใจแลวจะรูสึกตองการความมั่นคง ปลอดภัยเมื่อบุคคลไดรับการตอบสนองความตองการทางรางกายและความตองการความมั่นคงแลว บุคคลจะเกิดความผูกพันมากขึ้นเพื่อใหเปนที่ยอมรับวาตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มจากการที่กลาวมาขางตน สรุปไดวาความพึงพอใจคือความรูสึกพอใจตอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อความตองการของมนุษยไดรับการตอบสนองทั้งทางดานรางกายและจิตใจก็จะเกิดความพอใจ ชอบใจ เกิดเป็นทัศนคติดานบวกที่แสดงใหเห็นถึงสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและทัศนคติดานลบที่แสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบดานความรูสึกของทัศนคติซึ่งไมจำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปก็ได ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นเพียงปฏิกิริยาดานความรูสึกตอสิ่งเราหรือสิ่งกระตุนที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธสุดทายของการประเมินโดยบงบอกถึงทิศทางของผลประเมินว่าจะเป็นไปในลักษณะทิศทางบวก หรือทิศทางลบ หรือไมมีปฏิกิริยาคือเฉยๆตอสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสรางความพึงพอใจของมนษย์ในดานความรูสึกความคิดเห็นตออารมณตอบสนองตอสภาพการณตาง ๆ ในการปฏิบัติงานมี 3 ทฤษฎี ดังนี้

1. Existence-growth Theory ไดแบงระดับความตองการของมนุษยออกเปน 3 ขั้น คือ (สมพงษ เกษมสิน, 2530, หนา 89-96) 1.1 ความตองการดำรงอยู (Existence Needs) เปนความตองการจะดำรงชีวิตได้แก่ ความตองการทางดานรางกายและด้านความปลอดภัย 1.2 ความตองการดานความสัมพันธ (Relatedness Needs) เปนความตองการจะมี สัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม 1.3 ความตองการดานความกาวหนา (Growth Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงเปนความตองการที่จะไดรับความยกยองในสังคม และไดรับความสำเร็จในชีวิตอยู

2. ทฤษฎีปจจัยของเฮริทซเบริกศึกษาถึงปจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานโดยใชทฤษฎีสององคประกอบของ (Herzberg's Two Factor Theory) หรือมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น Motivation Maintenance Theory, Dual Factor Theory หรือ Motivation Hygiene Theory เปนทฤษฎีที่กลาวถึงความพึงพอใจและไมพึงพอใจในการทำงาน เฮริทซเบริกและคณะไดทำการทดลองโดยการสัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี ประมาณ 200 คน จากอุตสาหกรรม 11 แหง ในบริเวณเมืองพิตสเบอร์ (Pittsburg) รัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสอบถามจากคนงานแตละคนเพื่อหาคำตอบวาอะไรเป็นสิ่งที่ทำให้เขารูสึกชอบหรือไมชอบตลอดจนหาสาเหตุจากการวิเคราะห์ที่ไดจากการสัมภาษณเฮริทซเบริกและคณะไดสรุปวามปัจัยสำคัญ 2 ประการที่สัมพันธกับความชอบหรือไมชอบงานของแตละบุคคลปจจัยดังกลาวเรียกวา ปจจัยจูงใจ (Motivator) และปจจัยค้ำจุน (Maintenance Factor) หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ปัจจยสุขภาพอนามัย (Hygiene Factor) ปจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เปนปจจัยที่จูงใจให้คนชอบและรักงาน เปนตัวการสรางความพึงพอใจให้บุคคลในองคการปฏิบัติงานไดอยางมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 5 ประการ คือ 1. ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล (Achievement) หมายถึงการที่บุคคลสามารถทำงานไดเสร็จสิ้น และประสบความสำเร็จเปนอยางดีมีความสามารถในการป้องกันปัญหาและแกปญหาที่เกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจและปลื้มใจในผลสำเร็จของงานนั้น 2. การไดรับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึงการไดการยอมรับนับถือไมว่าจากผูบังคับบัญชาจากเพื่อน จากผูมาขอรับคำปรึกษา หรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนี้ อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชยแสดงความยินดีการให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สอให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถเมื่อไดทำงานอยางใด

อยางหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย 3. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (The Work Itself) หมายถึง งานที่นาสนใจงานที่ตองอาศัยความคิดริเริ่มสรางสรรค์ทาทายใหตองลงมือทำ หรือเปนงานที่มีลักษณะสามารถทำไดตั้งแตต้นจนจบไดโดยลำพังผู้เดียว 4. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึงความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการไดรับมอบหมายใหรับผิดชอบงานใหมๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบอยางเต็มที่ไมมีการตรวจสอบหรือตองควบคุมอยางใกลชิด 5. ความกาวหนา (Advancement) หมายถึงไดรับเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองคกรมีโอกาสไดศึกษาเพื่อหาความรูเพิ่มเติมหรือได้รับการฝกอบรม ปจจัยค้าจุน (Maintenance) หมายถึง ปจจัยที่ค้ำจุนใหแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยูตลอดเวลาถาไมมีหรือมีลักษณะไมสอดคลองกับบุคคลในองคกร บุคคลในองคการจะเกิดความไมชอบงานนั้น ๆ ปัจจัยค้ำจุน มีดังนี้ คือ 1. เงินเดือน (Salary) และสวัสดิการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหนวยงานนั้นเปนที่พึงพอใจของบุคลากรที่ทำงาน 2. โอกาสที่จะไดรับความกาวหนาในอนาคต (Possibility of Growth) นอกจากจะหมายถึงการที่บุคคลไดรับการแตงตั้งเลื่อนตำแหนงภายในงานนั้นแล้วยังหมายถึงสถานการณที่บุคคลสามารถไดรับความกาวหนาทางทักษะวิชาชีพ 3. ความสัมพันธกับผูบังคับบัญชาผูใตบังคับบัญชา เพื่อนรวมงาน (Tier Personal Relation with Superior, Subordinate, Peers) หมายถึงการติดตอไมวาจะเปนกิริยา หรือวาจาที่แสดงออกถึงความสัมพันธอันดีตอกัน สามารถทำงานรวมกันมีความเขาใจซึ่งกันและกันเปนอยางดี 4. สถานะของอาชีพ (Status) หมายถึง อาชีพที่เป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม มีเกียรติและศักดิ์ศรี 5. นโยบายและการบริหารงาน (Company Policy and Administration) หมายถึงการ จัดการและการบริหารงานขององคการการติดตอสื่อสารภายในองคการ 6. สภาพการทำงาน (Working Conditions) ไดแก สภาพทางกายภาพของงาน เชน แสง เสียงอากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดลอมอื่น ๆ 7. ความเปนอยูสวนตัว (Personal Life) หมายถึงความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ไดรับจากงานในหนาที่ของเขา เชน การที่บุคคลตองถูกยายไปทำงานที่แหงใหมที่ห่างจากครอบครัว ทำใหเขาไมมีความสุขและไม่พอใจกับงานใหมในที่แห่งใหม่ 8. ความมั่นคงในงาน (Security) หมายถึงความรูสึกของบุคคลที่มีตอความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพหรือความมั่นคงขององค์กร 9. วิธีการปกครอง บังคับบัญชา (Supervision–technical) หมายถึงความสามารถของ ผูบังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือความยุติธรรมในการบริหาร ปัจจัยค้ำจุนไม่ใช่สิ่งจูงในที่จะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นแต่เป็นข้อกำหนดเบื้องตนเพื่อปองกันไมให้คนไมพอใจในงานที่ทำอยู

อเนก สุวรรณบัณฑิตและภาสกร อดุลพัฒนกิจ (2548, หนา 172 – 173) ไดกลาวถึง ปจจัยที่มีผลตอความพึงพอใจของผูรับบริการเปนสิ่งที่ผูรับบริการจะแสดงออกในทางบวกหรือลบตอสิ่งที่ได้รับจากการบริการและการนำเสนอการบริการโดยเปรียบเทียบกับสิ่งไดคาดหวังไวซึ่ง สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามปัจจัยแวดลอม และสถานการณที่เกิดขึ้นในระหว่างการบริการไดแก 1. ผลิตภัณฑบริการในการนำเสนอการบริการจะตองมีผลิตภัณฑบริการที่มีคุณภาพ และ ระดับการใหบริการที่ตรงกับความตองการของผูรับบริการโดยผูใหบริการจะต้องแสดงใหผูรับบริการเห็นถึงความเอาใจใสและจริงใจตอการสรางเสริมคุณภาพของผลิตภัณฑบริการที่จะสงมอบใหแกผูรับบริการ 2. ราคาคาบริการความพึงพอใจของผูรับบริการเกิดจากการประเมินคุณภาพและรูปแบบของการบริการเทียบกับราคาคาบริการที่จะต้องจ่ายออกไป โดยผูใหบริการจะตองกำาหนดราคาคาบริการที่เหมาะสมกับคุณภาพของการบริการและเปนไปตามความเต็มใจที่จะจาย (Willingness to Pay) ของผูรับบริการ คาบริการจะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับความสามารถในการจายและเจตคติตอราคาของกลุมผูรับบริการอีกดวย 3. สถานที่บริการผูใหบริการจะตองมองหาสถานที่ในการใหบริการที่ผูรับบริการสามารถเขาถึงไดโดยสะดวก มีสถานที่กวางขวางเพียงพอและตองคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแกผูรับบริการในทกดาน เชน การมีสถานที่จอดรถหรือการใหบริการผานระบบอินเทอรเน็ต ซึ่งทำใหประเด็นดานสถานที่ใหบริการลดลงไปไดเปนตน 4. การสงเสริมแนะนำบริการผูใหบริการจะตองใหขอมูลข่าวสารในเชิงบวก ผูรับบริการทั้งในดานคุณภาพการบริการและภาพลักษณของการบริการผานทางสื่อตาง ๆ เพื่อใหผูรับบริการไดนำขอมูลเหลานี้ไปชวยประเมินเพื่อตัดสินใจใชบริการต่อไป 5. ผูใหบริการจะตองตระหนักตนเองวามีส่วนสำคัญในการสรางใหเกิดความพึงพอใจในการบริการของผูรับบริการโดยในการกำหนดกระบวนการจัดการการวางรูปแบบการบริการจะตองคำนึงถึงผู้รับบริการเปนสำคัญทั้งแสดงพฤติกรรมบริการและเสนอบริการที่ลูกคาตองการดวยความสนใจเอาใจใสอยางเต็มที่ดวยจิตสำนึกของการบริการ 6. สภาพแวดล้อมของการบริการผูใหบริการจะตองสรางใหเกิดความสวยงามของอาคารสถานที่ผานการออกแบบตกแตงการแบงพื้นที่อยางเหมาะสมลงตัว สรางใหเกิดภาพลักษณที่ดีขององคกรผูใหบริการและสื่อภาพลักษณเหลานี้ออกไปสูผูรับบริการอีกดวย 7. กระบวนการบริการผูใหบริการตางมุงหวังใหเกิดความมีประสิทธิภาพของการจัดการระบบการบริการเพื่อเพิ่มความคลองตัวและความสามารถในการสนองตอบตอความตองการของลูกคาไดอยางถูกตองมีคุณภาพโดยการนำบุคลากรเทคโนโลยีเขามารวมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการและหวังตอประสิทธิผลที่จะเกดขึ้นตอผูรับบริการ ความพึงพอใจของผูรับบริการนั้นสามารถแบงออกไดเป็น 2 ระดับด้วยกัน คือ 1. ความพึงพอใจที่ตรงกับความคาดหวังเป็นสิ่งที่

ผูใหบริการจะตองจัดใหมีตามความคาดหวังของผู้รับบริการ จัดให้กับผู้รับบริการและระวังไมให้เกิดสิ่งที่ต่ำกวาความคาดหวังนั้นได้เพื่อใหผรูับบริการรูสึกยินดีและมีความสุขในการมารับบริการนั้น ๆ 2. ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวังเปนสิ่งที่ผูใหบริการมุงหวังที่จะสรางใหมีเกินกวาความคาดหวังของผูรับบริการเพื่อใหผูรับบริการมีความรูสึกปลาบปลื้มใจหรือประทับใจในบริการที่ได้รับซึ่งเกินความคาดหวังที่ตั้งใจไว

1.3 แนวคิดและทฤษฎีด้านแรงจูงใจ

ความหมายของแรงจูงใจ แรงจูงใจเป็นคำที่ใช้กันมากแต่บางครั้งก็ใช้กันไม่ค่อยถูกต้องความจริงแล้วแรงจูงใจใช้เพื่ออธิบายว่าทำไมอินทรีย์จึงกระทำอย่างนั้นและทำให้เกิดอะไรขึ้นมาบ้าง คำว่า “แรงจูงใจ” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Movere” (Kidd, 1973:101) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “to move” อันมีความหมายว่า “เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักชักนำบุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ (To move a person to a course of action) ดังนั้นแรงจูงใจจึงได้รับความสนใจมากในทุกๆวงการ สำหรับโลเวลล์ (Lovell, 1980: 109) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า”เป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อที่จะสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ” ไมเคิล คอมแจน (Domjan 1996: 199) อธิบายว่าการจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมของบุคคลโดยบุคคลจงใจกระทำพฤติกรรมนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ สรุปได้ว่าการจูงใจเป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจให้กระทำหรือดิ้นรนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่างซึ่งจะเห็นได้พฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่มิใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา ยกตัวอย่างลักษณะของการตอบสนองสิ่งเร้าปกติคือการขานรับเมื่อได้ยินเสียงเรียกแต่การตอบสนองสิ่งเร้าจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจ เช่น พนักงานตั้งใจทำงานเพื่อหวังความดีความชชของเป็นกรณีพิเศษแรงจูงใจต่อพฤติกรรมของบุคคลในแต่ละสถานการณ์ แรงจูงใจจะทำให้แต่ละบุคคลเลือกพฤติกรรมเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เหมาะสมที่สุดในแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป พฤติกรรมที่เลือกแสดงนี้เป็นผลจากลักษณะในตัวบุคคลสภาพแวดล้อม ดังนี้ 1.ถ้าบุคคลมีความสนใจในสิ่งใดก็จะเลือกแสดงพฤติกรรมและมีความพอใจที่จะทำกิจกรรมนั้นๆรวมทั้งพยายามทำให้เกิดผลเร็วที่สุด 2.ความต้องการจะเป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้ทำกิจกรรมต่างๆเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น 3.ค่านิยมที่เป็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ เช่นค่านิยมทางเศรษฐกิจ สังคม ความงาม จริยธรรมวิชาการเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดแรงขับของพฤติกรรมตามค่านิยมนั้น 4.ทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็มีผลต่อพฤติกรรมนั้นเช่นถ้ามีทัศนคติ

ที่ดีต่อการทำงานก็จะทำงานด้วยความทุ่มเท 5.ความมุ่งหวังที่ต่างระดับกันก็เกิดแรงกระตุ้นที่ต่างระดับกันด้วยคนที่ตั้งระดับความมุ่งหวังไว้สูงจะพยายามมากกว่าผู้ที่ตั้งระดับความมุ่งหวังไว้ต่ำ 6.การแสดงออกของความต้องการในแต่ละสังคมจะแตกต่างกันออกไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมของตน ยิ่งไปกว่านั้นคนในสังคมเดียวกันยังมีพฤติกรรมในการแสดงความต้องการที่ต่างกันอีกด้วยเพราะสิ่งเหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ของตน 7.ความต้องการอย่างเดียวกันทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันได้ 8.แรงจูงใจที่แตกต่างกันทำให้การแสดงออกของพฤติกรรมที่เหมือนกันได้ 9.พฤติกรรมอาจสนองความต้องการได้หลายๆ ทางและมากกว่าหนึ่งอย่างในเวลาเดียวกัน เช่นตั้งใจทำงานเพื่อไว้ขึ้นเงินเดือนต้องการการยอมรับ

ลักษณะของแรงจูงใจ

แรงจูงใจมี 2 ลักษณะดังนี้

1.แรงจูงใจภายใน (intrinsic motives) แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งผลักดันจากภายในตัวบุคคลซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิด ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการสิ่งต่างๆดังกล่าวนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวรเช่นคนงานที่เห็นองค์กรคือสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัวเขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์กร และองค์กรบางแห่งขาดทุนในการดำเนินการก็ไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนที่ดีแต่ด้วยความผูกพันพนักงานก็ร่วมกันลดค่าใช้จ่ายและช่วยกันทำงานอย่างเต็มที่

2. แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motives) แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศชื่อเสียง คำชม หรือยกย่อง แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวร บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะกรณีที่ต้องการสิ่งตอบแทนเท่านั้นที่มาของแรงจูงใจ

แรงจูงใจมีที่มาจากหลายสาเหตุด้วยกันเช่น อาจจะเนื่องมาจากความต้องการหรือแรงขับหรือสิ่งเร้า หรืออาจเนื่องมาจากการคาดหวังหรือจากการเก็บกดซึ่งบางทีเจ้าตัวก็ไม่รู้ตัว จะเห็นได้ว่าการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนเนื่องจากพฤตกรรมมนุษย์มีความซับซ้อน แรงจูงใจอย่างเดียวกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน แรงจูงใจต่างกันอาจเกิดพฤติกรรมที่เหมือนกันก็ได้ดังนั้นจะกล่าวถึงที่มาของแรงจูงใจที่สำคัญพอสังเขป ดังนี้

ความต้องการ (Need) เป็นสภาพที่บุคคลขาดสมดุลทำให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อสร้างสมดุลให้ตัวเอง เช่น เมื่อรู้สึกว่าเหนื่อยล้าก็จะนอนหรือนั่งพัก ความต้องการมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ นักจิตวิทยาแต่ละท่านอธิบายเรื่องความต้องการในรูปแบบต่างๆกันซึ่ง

สามารถแบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้เป็น 2 ประเภททำให้เกิดแรงจูงใจ 1.แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (physical motivation) เป็นความต้องการเกี่ยวกับอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครองความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด แรงจูงใจนี้จะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้น และวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย 2.แรงจูงใจทางด้านสังคม (social motivation) แรงจูงใจด้านนี้สลับซับซ้อนมากเป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อนฝูงในโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมซึ่งในบางวัฒนธรรมหรือบางสังคมจะมีอิทธิพลที่เข้มแข็งเหนียวแน่น ความแตกต่างของแรงจูงใจด้านสังคมและแรงจูงใจด้านร่างกาย คือแรงจูงใจด้านสังคม เกิดจากพฤติกรรมที่เขาแสดงออกด้วยความต้องการของตนเองมากกว่า ผลตอบแทนจากวัตถุและสิ่งของ

แรงขับ (drives) เป็นแรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการทางกายและสิ่งเร้าจากภายในตัวบุคคล ความต้องการและแรงขับมักเกิดควบคู่กัน เมื่อเกิดความต้องการแล้วความต้องการนั้นไปผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่าเป็นแรงขับ เช่นในการประชุมหนึ่งผู้เข้าประชุมทั้งหิว ทั้งเหนื่อย แทนที่การประชุมจะราบรื่นก็อาจจะเกิดการขัดแย้งขึ้นเพราะว่าทุกคนหิวก็รีบสรุปการประชุมซึ่งอาจจะทำให้ขาดการไตร่ตรองที่ดีก็ได้

สิ่งล่อใจ (incentives) เป็นสิ่งชักนำบุคคลให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ถือเป็นแรงจูงใจภายนอก เช่น ต้องการให้พนักงานมาทำงานสม่ำเสมอก็ใช้วิธียกย่องพนักงานที่ไม่ขาดงานโดยจัดสรรรางวัลในการคัดเลือกพนักงานที่ไม่ขาดงานหรือมอบโล่ให้แก่ฝ่ายที่ทำงานดีประจำปี สิ่งล่อใจอาจเป็นวัตถุ เป็นสัญลักษณ์ หรือคำพูดที่ทำให้บุคคลพึงพอใจ

การตื่นตัว (arousal) เป็นภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม สมองพร้อมที่จะคิด กล้ามเนื้อพร้อมจะเคลื่อนไหว นักกีฬาที่อุ่นเครื่องเสร็จพร้อมที่จะแข่งขันหรือเล่นกีฬา องค์การที่มีบุคลากรที่มีความตื่นตัวก็ย่อมส่งผลให้ทำงานดี ซึ่งการศึกษาธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์มีความตื่นตัว 3 ระดับคือ 1.การตื่นตัวระดับสูงจะตื่นตัวมากไปจนกลายเป็นตื่นตกใจหรือตื่นเต้นเกินไปขาดสมาธิ 2. การตื่นตัวระดับกลางคือระดับตื่นตัวที่ดีที่สุด 3. การตื่นตัวระดับต่ำมักจะทำให้ทำงานเฉื่อยชา งานเสร็จช้า จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลตื่นตัวมีทั้งสิ่งเร้าภายนอกและภายในได้แก่ลักษณะส่วนตัวของบุคคลแต่ละคน

การคาดหวัง (expectancy) เป็นการตั้งความปรารถนาที่จะเกิดขึ้นของบุคคลในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น พนักงานคาดหวังว่าเขาจะได้โบนัสประมาณ 4–5 เท่าของเงินเดือนในปีนี้ การคาดหวังทำให้พนักงานมีชีวิตชีวาซึ่งบางคนอาจสมหวัง บางคนอาจ

ผิดหวังก็ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่คาดหวังมักไม่ตรงกันเสมอไป ถ้าสิ่งที่เกิดขึ้นห่างกับสิ่งที่คาดหวังมากก็อาจจะทำให้พนักงานคับข้องใจในการทำงาน การคาดหวังก่อให้เกิดแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรม ถ้าองค์กรกระตุ้นให้พนักงานยกระดับผลงานตนเองได้และพิจารณาผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่พนักงานคาดหวังว่าควรจะได้ก็จะเป็นประโยชน์ทั้งองค์กรและพนักงาน

การตั้งเป้าหมาย (goal setting) เป็นการกำหนดทิศทางและจุดมุ่งหมายของการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของบุคคลจัดเป็นแรงจูงใจจากภายในของบุคคลผู้นั้นในการทำงาน ธุรกิจที่มุ่งเพิ่มปริมาณและคุณภาพควรมีการตั้งเป้าหมายในการทำงาน

ทฤษฎี E.R. G. ของ Alderfer (Existence Relatedness Growth)

Alderfer (อ้างถึงใน สมยศ นาวีการ, 2540, หน้า 307-310) ได้ปรับปรุงลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เป็นความต้องการ 3 ระดับ ดังนี้ 1. ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (existence needs) คือ ความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัย ความต้องการรายได้ สวัสดิการและสภาพแวดล้อมการทำงาน 2. ความต้องการความสัมพันธ์ (relatedness needs) คือ ความต้องการทุกอย่างที่เกี่ยวพันกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในสถานที่ทำงาน 3. ความต้องการเจริญเติบโต (growth needs) คือ ความต้องการภายในเพื่อการพัฒนาส่วนบุคคล ความต้องการของบุคคลที่จะเจริญเติบโตพัฒนา และใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ด้วย ทฤษฎี E.R.G ของ Alderfer มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์ของ Maslow ที่ว่าความต้องการที่ยังไม่ตอบสนองจะจูงใจบุคคลและเห็นด้วยว่า โดยทั่วไปบุคคลจะก้าวขึ้นไปตามลำดับของความต้องการจากระดับต่ำกว่าก่อนความต้องการระดับสูง เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับต่ำจะมีความสำคัญน้อยลง แต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้สถานการณ์บางอย่าง บุคคลอาจจะกลับมายังความต้องการระดับต่ำได้ เช่น บุคคลที่คับข้องใจภายใน การตอบสนองความต้องการการเจริญเติบโต อาจจะถูกใจให้ตอบสนองความต้องการความสัมพันธ์ที่ต่ำลงมา จึงทำให้ทฤษฎีนี้มีทั้ง ส่วนเหมือนและส่วนต่างกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow (วุฒิพล สกลเกียรติ, 2546, หน้า 193-194)

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคคลีแลนด์ McClelland

ทฤษฎีนี้เน้นอธิบายการจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการความสำเร็จมิได้หวังรางวัลตอบแทนจากการกระทำของเขา ซึ่งความต้องการความสำเร็จนี้ในแง่ของการทำงานหมายถึงความต้องการที่จะทำงานให้ดีที่สุดและทำให้สำเร็จ

ผลตามที่ตั้งใจไว้เมื่อตนทำอะไรสำเร็จได้ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอื่นสำเร็จต่อไป หากองค์กรใดที่มีพนักงานที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำนวนมากก็จะเจริญรุ่งเรืองและเติบโตเร็ว ในช่วงปีค.ศ. 1940s นักจิตวิทยาชื่อ David I. McClelland ได้ทำการทดลองโดยใช้แบบทดสอบการรับรู้ของบุคคล (thematic apperception test (tat)) เพื่อวัดความต้องการของมนุษย์ โดยแบบทดสอบTAT เป็นเทคนิคการนำเสนอภาพต่างๆ แล้วให้บุคคลเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่เขาเห็น จากการศึกษาวิจัยของแมคคลีแลนด์ได้สรุปคุณลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความต้องการ 3 ประการที่ได้จากแบบทดสอบ TAT ซึ่งเขาเชื่อว่าเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคลได้ดังนี้ 1.ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement (nach)) เป็นความต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆให้เต็มที่และดีที่สุดเพื่อความสำเร็จ จากการวิจัยของ McClelland พบว่า บุคคลที่ต้องการความสำเร็จ (nach) สูง จะมีลักษณะชอบการแข่งขัน ชอบงานที่ท้าทาย และต้องการได้รับข้อมูลป้อนกลับเพื่อประเมินผลงานของตนเอง มีความชำนาญในการวางแผน มีความรับผิดชอบสูง และกล้าที่จะเผชิญกับความล้มเหลว 2.ความต้องการความผูกพัน (need for affiliation (naff)) เป็นความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ต้องการสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลอื่น บุคคลที่ต้องการความผูกพันสูงจะชอบสถานการณ์การร่วมมือมากกว่าสถานการณ์การแข่งขัน โดยจะพยายามสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น 3.ความต้องการอำนาจ (need for power (npower)) เป็นความต้องการอำนาจเพื่อมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการอำนาจสูงจะแสวงหาวิถีทางเพื่อทำให้ตนมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับหรือยกย่อง ต้องการความเป็นผู้นำ ต้องการทำงานให้เหนือกว่าบุคคลอื่น และจะกังวลเรื่องอำนาจมากกว่าการทำงานให้มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบว่าพนักงานที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักต้องการจะทำงานในลักษณะ 3 ประการดังนี้ 1.งานที่เปิดโอกาสให้เขารับผิดชอบเฉพาะส่วนของเขา และเขามีอิสระที่จะตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง 2.ต้องการงานที่มีระดับยากง่ายพอดี ไม่ง่ายหรือยากจนเกินไปกว่าความสามารถของเขา 3.ต้องการงานที่มีความแน่นอนและต่อเนื่องซึ่งสร้างผลงานได้และทำให้เขามีความก้าวหน้าในงานเพื่อจะพิสูจน์ตนเองถึงความสามารถของเขาได้ นอกจากงานในลักษณะดังกล่าวแล้วแมคคลีแลนด์ได้พบว่าปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพคือสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

1.4 ทฤษฎี/แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้

1. ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำ เนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม (2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและ การนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical nalysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทาง

คณิตศาสตร์และสถิติความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเต้นรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนและการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตรและแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้นเป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้นดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่าบางสาขา/สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์ นักบัญชีและนักกฎหมาย เป็นต้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา/สาขาวิชาที่เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาใดต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้ แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้นี้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา/สาขาวิชาอื่นๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายังได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตไว้ ดังนี้

(1) มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้

(2) สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ

(3) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน

(4) มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ

(5) มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน การเรียนรู้ของมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านเกิดขึ้นได้หลายวิธี ดังนั้น การบรรลุผลสำเร็จในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านจะต่างกัน การสอนจะต้องใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอนนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง ปัจจัยดังกล่าวจะเป็นสัดส่วนสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถาบันฯ เพื่อให้มั่นใจว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จเหล่านี้เป็นที่เข้าใจของคณาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และนำไปใช้ในการเรียนการสอน 1. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาด้านนี้เกี่ยวข้องกับการผสมผสานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ทัศนคติและวุฒิภาวะในการตัดสินใจ ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาจะรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี การวิเคราะห์และสะท้อนพฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆกัน การอภิปรายเป็นกลุ่มในเรื่องความขัดแย้งทางความคิดอย่างง่ายๆและที่ซับซ้อนมากขึ้น จะช่วยให้นักศึกษาเห็นค่านิยมของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความคิดโดยใช้หลักการทั่วไปว่าสิ่งที่ตนเชื่อควรเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้ หลักในการถ่ายทอดการเรียนรู้จะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ต่างๆ รวมถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องเผชิญในชีวิตภายหน้าและในการทำงาน แม้ว่าผลการเรียนรู้ด้านนี้อาจถูกจัดเป็นรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ควรใช้ทุกโอกาสในการเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชาที่สอน รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 2. การแสวงหาความรู้ ปัจจัยสำคัญคือ การจัดภาพรวมอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างและเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า และเมื่อมีข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นควรจะเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จัดไว้นั้น

และเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักศึกษา เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและนำมาใช้ การใช้เครื่องมือช่วยจำและการทบทวนเนื้อหาที่สำคัญเป็นระยะๆจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นจะอยู่ในความทรงจำได้ในระยะยาว 3. การพัฒนาทักษะทางปัญญา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การพัฒนาความคิดรวบยอด รวมทั้งหลักการทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์สถานการณ์และแก้ไขปัญหาต่างๆเป็นลำดับขั้นตอนตามแผนที่วางไว้และต้องฝึกปฏิบัติในหลายสถานการณ์ รวมทั้งที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะได้ใช้ในอนาคตเพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆตามความเหมาะสม การพัฒนาความสามารถในการกำหนดและใช้ทักษะทางปัญญาในการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่คาดคิดมาก่อน จำเป็นต้องมีการทำงานในการแก้ปัญหาแบบปลายเปิดโดยให้ความช่วยเหลือในการจำแนกแยกแยะและการประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการคิดและแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ นักศึกษาควรถูกฝึกให้สามารถสะท้อนกระบวนการคิดของตนเองเมื่อพบกับงานใหม่ๆ ที่ท้าทายและสามารถพัฒนาการจัดการกลยุทธ์ในการคิดของตนเองเมื่อต้องแก้ไขประเด็นปัญหาในลักษณะต่างๆ 4. การพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและได้รับข้อมูลป้อนกลับต่อผลการทำงานที่สร้างสรรค์ ข้อมูลป้อนกลับดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพสูงสุดถ้านักศึกษาได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสามารถพัฒนาเป็นหลักในการแสดงพฤติกรรมของตนเองการพัฒนาความสามารถและความรับผิดชอบสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องมอบหมายงานให้นักศึกษาที่จะพัฒนาและกระตุ้นความสามารถเหล่านั้นด้วยความมุ่งหวังให้มีผลงานที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ 5. การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การจัดการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนตามที่วางแผนไว้พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำในการปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางด้านการคำนวณอย่างง่ายๆ แก่นักศึกษา เพื่อปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางคณิตศาสตร์อย่างง่ายๆ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักศึกษาที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาอาจมีความสามารถต่างกันในการใช้ทักษะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสาร ซึ่งบางคนต้องได้รับการสอนเป็นพิเศษ ทั้งนี้อาจทำได้โดยการสอนโดยตรงร่วมกับการฝึกปฏิบัติ และควรให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งสูงขึ้นตามลำดับ ซึ่งประโยชน์ของการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

- ผู้เรียน มีมาตรฐานตามผลการเรียนรู้
- ผู้พัฒนาหลักสูตร มีแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานระดับชาติ
- ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจในทักษะความสามารถของบัณฑิต
- สถาบันอุดมศึกษา มีคุณภาพในการจัดการการศึกษา และบรรลุผลการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาประเทศ
- ประเทศชาติ มีบุคลากรที่สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบด้าน “การจัดการเรียนรู้” นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครูและบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูและผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ ดังสาระที่ ทิศนา แขมมณี (2544) ได้กล่าวไว้ 6 ประเด็น ดังนี้ 1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ ครูที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง 2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ต้องมีการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจความหมายของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ 3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกัน อาจคิดได้หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยายเติมเต็มข้อความรู้ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย ดังนั้น ครูที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ 4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานเป็นความรู้สึกเบิกบานเพราะหลุดพ้นจากความไม่รู้นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้อีกเพราะเป็นเรื่องน่าสนุก ครูจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้าง ผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจและเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง 5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ครูจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จบ 6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รู้มากขึ้น ทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเขาเองด้วย จากความหมายของการเรียนรู้ที่กล่าวมา ครูจึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

การเน้นความต้องการของผู้เรียน เป็นหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน การจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย ความมีเมตตากรุณาต่อผู้เรียน การท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้ การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ การมีจุดมุ่งหมายของการสอน ความเข้าใจผู้เรียน ภูมิหลังของผู้เรียน การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัต (dynamic) กล่าวคือ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาสาระ เทคนิค วิธีการ การสอนสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไปและการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ องค์ประกอบการเรียนรู้ของผู้เรียน องค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้นตัวบ่งชี้ที่บอกถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้อย่างมีความสุข เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตร ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ 2) การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ “เรียน ด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหาความมีเหตุผล 3) การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียนทั้งที่เป็นเอกสาร วัสดุ สถานที่ สถานประกอบการ บุคคลซึ่งประกอบด้วยเพื่อน กลุ่มเพื่อน วิทยากร หรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน 4) การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้าน ต่างๆ ได้สัดส่วนกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดให้เรียนรู้ 5) การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของ ผู้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ทุกคนเรียนรู้ได้และเป้าหมายที่สำคัญคือพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้จัดการเรียนรู้จึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าถนัดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะเดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากผู้เรียนจะได้ฝึกด้านการจัดการแล้วยังได้ฝึกด้านสมาธิ ความมีวินัยในตนเอง และการรู้จักตนเองมากขึ้น เมื่อครูจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลแล้วและมีความประสงค์จะตรวจสอบว่า ได้ดำเนินการถูกต้องตามหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ ครูสามารถ ตรวจสอบด้วยตนเองโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรีศิลปะและกีฬาส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน การประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนและมีความกระตือรือร้นในการไปโรงเรียน สรุปว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ เกิดความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข การจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีความเข้าใจปรัชญาการศึกษาก่อน จึงจะดำเนินการจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมต่างๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งการจัดการในลักษณะนี้ ได้รับการพัฒนาจากปรัชญาการศึกษาหลายปรัชญาด้วยกัน ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) เป็นปรัชญาที่ประยุกต์มาจากปรัชญาพื้นฐาน ได้แก่ (1) ปรัชญาปฏิบัตินิยม (Pragmatism) ที่สนใจในโลกแห่งประสบการณ์ สิ่งมนุษย์กระทำคิด รู้สึก คิดอย่างใคร่ครวญและลงมือกระทำตามแนวคิดการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่ว่า “Learning by Doing” หรือให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผู้กระทำในด้านการจัดการเรียนรู้ต้องพัฒนา ผู้เรียนทุกด้าน สิ่งที่เรียนรู้ควรเป็นประโยชน์สัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและสังคมของผู้เรียนมากที่สุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน (2) ปรัชญาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) เป็นปรัชญาที่มีแนวคิดที่พัฒนามาจากปรัชญาพิพัฒนาการนยม ซึ่งเชื่อว่า ความรู้ ความจริงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ความรู้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา และนำความรู้ไปพัฒนา

สังคมให้สังคมเป็นสังคมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ ทุกคนมีส่วนร่วมกันคิดพิจารณาไม่ใช่ครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้เพียงคนเดียว ผู้เรียนในกลุ่ม ปรัชญานี้แตกต่างจากปรัชญาพิพัฒนาการนิยม ตรงที่จะเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตัวเองน้อยลง แต่เห็นประโยชน์ของสังคมมากขึ้น ตระหนักในคุณค่าของสังคม เรียนรู้วิธีการทำงานการแก้ปัญหา และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (3) ปรัชญาอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) มีความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่จริงของมนุษย์มนุษย์ต้องเข้าใจและรู้จักตนเอง ทุกคนมีความสำคัญ มีลักษณะเด่นเฉพาะตนเอง มีเสรีภาพ ที่จะเลือกตัดสินใจในการกระทำสิ่งใดๆเป็นผู้ใช้เสรีภาพบนความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสวน รวม มีสิทธิหรือโอกาสที่จะเลือกศึกษาสรรพสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเองมากกว่า จากแนวคิดปรัชญาเมื่อนำมาจัดการเรียนรู้ คือการมุ่งมั่นที่พัฒนาให้คนมีอิสรภาพและความรับผิดชอบ และจะเกิดขึ้นได้เมื่อเปิดโอกาส หรือผู้เรียนมีสิทธิเสรีภาพและเป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ครูเป็นเพียงผู้กระตุ้นส่งเสริมการเรียนรู้ จากปรัชญาทั้ง 3 สาขาดังกล่าว ทุกปรัชญา มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรต้องมีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาการศึกษาเป็นพื้นฐานก่อน แล้ววิเคราะห์ไปสู่หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ หลักการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้าน มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ตามวิถีทางประชาธิปไตย โดยยึดความสนใจ ความสามารถ ความถนัด เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการเรียนรู้ ด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความรู้และการเรียนรู้ที่ยั่งยืน มุ่งพัฒนาตนเอง เห็นประโยชน์และคุณค่าของสังคมมากขึ้น ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงค์ (2545 : 60) ได้สรุปว่ามีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อยู่ 2 กลุ่ม ที่สอดคล้องเป็นไปตามปรัชญาการศึกษาและ ถูกสร้างขึ้นมาเป็นทฤษฎีตามหลักจิตวิทยาที่สำคัญ ได้แก่ (1) กลุ่มเชื่อมโยงนิยม (S–R Theories) ที่ถือว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้เรียนได้รับสิ่งเร้า ทำการตอบสนองต่อสิ่งเร้า และได้รับการเสริมแรงโดยผู้สอน มีหน้าที่หาสิ่งเร้าที่เป็นตัวครูเอง ด้วยการพูดหรือบรรยายให้ผู้เรียนฟัง ผู้สอนถามและผู้เรียนตอบ (2) กลุ่มสนามหรือ เกสทัลท์ (Field Theories/Gestalt) ซึ่งถือว่า การเรียนจะเกิดขึ้น เมื่อผู้เรียนประสบปัญหาและเห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียน ด้วยการลงมือปฏิบัติหรือประกอบ กิจกรรมการเรียนและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งทางกายภาพ จิตภาพ และทางสังคม เมื่อนำทฤษฎีทั้ง 2 กลุ่มมาผสมผสานกันจะเกิดสภาพการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนที่มีประสิทธิภาพ 4 ประการคือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง ผู้เรียนได้รับคำติชมหรือผลย้อนกลับทันท่วงที

ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นความภาคภูมิใจจากการเสริมแรง ผู้เรียนได้ใคร่ครวญ และเรียนรู้ไปทีละน้อยตามลำดับขั้นดังกล่าวข้างต้น

วัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2556 มหาวิทยาลัยพะเยา

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในหลักสูตรไว้ 11 วัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำรงตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ และประพฤติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม 2. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่คำนึงถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจและตระหนักในคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางทันตแพทย์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ 4. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และดูแลรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม โดยคำนึงถึงสุขภาพองค์รวมตามมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและคาดหวังของผู้ป่วยตามหลักวิชาการ 5. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงข้อจำกัด และระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม 6. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพและให้เกียรติ รวมทั้งเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามบริบท 7. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม 8. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 9. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพทันตกรรม 10. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่สามารถให้การรักษาในรูปแบบของทันตกรรมครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ 11. เพื่อผลิตทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ยึดมั่นในการช่วยเหลือครอบครัว ชุมชน สังคม เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงตนอยู่ในชุมชนและสังคม ได้อย่างเหมาะสม โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้จำนวน 8 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 1.1) มีความรู้ ความเข้าใจ และประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ

1.2) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย 1.3) มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 1.4) ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. ด้านความรู้ 2.1) มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการ กฎหมายและการปกครอง 2.2) มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ 2.3) มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัยการวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟื้นฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวม 3. ด้านทักษะทางปัญญา 3.1) มีทักษะในกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ 3.2) สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย 3.3) สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม 3.4) สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป 3.5) มีทักษะด้านปัญญา เพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรม และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.1) มีมนุษยสัมพันธ์ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ 4.2) รู้จักบทบาทและการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท 4.3) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม 4.4) มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5.1) สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ 5.2) มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม5.3) มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ 5.4) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การศึกษาค้นคว้าและประมวลข้อมูล ข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 6. ด้านสุนทรียศิลป์ มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ ดนตรีและวัฒนธรรม 7. ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ 7.1) มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมต่อการดูแลรักษาสุขภาพ 7.2) สามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม 8. ด้านทักษะทักษะพิสัยทางวิชาชีพ 8.1) สามารถรวบรวมข้อมูล

โดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ 8.2) สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆ จากการตรวผู้ป่วย 8.3) สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยรวมทั้งทำการปรึกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม 8.4) สามารถจัดการ รักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปาก รวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา 8.5) สามารถป้องกันและการจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางการแพทย์ 8.6) สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนา บุตรดี,อาริษา โครตเครื่อง. (2556 หน้า 55-70) ได้ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อรายวิชามนุษย์กับการเรียนรูหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรู 3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกตางระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1. นิสิตมีระดับความคาดหวังต่อการเรียนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการเรียนการสอน และด้านสื่อสนับสนุนการเรียนการสอน 2. นิสิตมีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และ ด้านเนื้อหาวิชา 3. นิสิตมีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน รายวิชามนุษย์กับการเรียนรูโดยรวมไมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชาและด้านการเรียนการสอน โดยนิสิตมีความพึงพอใจต่อด้านเนื้อหาวิชาต่ำกว่าความคาดหวังก่อนเข้าเรียน ส่วนด้านการเรียนการสอนนิสิตมีความพึงพอใจ

ต่อการเรียนสูงกว่าความคาดหวังก่อนเข้าเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชามนุษย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ขอ โดยนิสิตมี ความพึงพอใจต่อการเรียนสูงกว่าความคาดหวัง จำนวน 4 ขอ คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายที่กระตุนความสนใจของนิสิต ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม เนื้อหาของข้อสอบอยู่ในขอบเขตวัตถุประสงค์การเรียน และสภาพอากาศในห้องเรียนเหมาะสมต่อการเรียน สวนอีก 3 ขอ นิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนต่ำกว่าความคาดหวังก่อนเข้าเรียน คือ เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณจริงได ปริมาณเนื้อหาใน แต่ละบทมีความเหมะสมในเวลาเรียน และเนื้อหามีความทันสมัยน่าสนใจ 4. ผลจากการสัมภาษณ์ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนใน ทุกๆ ด้านจากเป้าหมายที่ตั้งไวก่อนการเรียนในวิชานี้ไดรับความรูตลอดจนการเรียนรูสังคมและทำความเข้าใจความเป็นมนุษย์ที่จริงดังรายละเอียดดี 4.1 ความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรู 4.1.1 นิสิตมีความคาดหวังว่าจะไดเรียนรูเกี่ยวกับจิตใจและร่างกายของเราไดเรียนรูการเข้าสังคม การเป็นอยู่ ฝึกความคิด ฝึกสมาธิคาดหวัง ว่าจะไดรับความรูเต็มที่จากการเรียนใน หองเรียน ไดรูจักเพื่อนและไดทำงานร่วมกัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันไดเรียนรูการพัฒนาทักษะทางด้านต่างๆ และคาดหวังว่าจะได้รู้จักตัวตนของตนเอง ได้ค้นพบตัวเองมากขึ้น 4.1.2 นิสิตมีความคาดหวังว่าจะมีกิจกรรมช่วยเหลือสังคมจะไดช่วยเหลือคน อยากให้มีกิจกรรมออกสูสังคมมากขึ้น มากกว่านั่งในห้องเรียน มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันกับผู้อื่นจะไดรับความรู้เพิ่มเติมคาดหวังจะได้รู้วิธีกำจัดหรือเอาชนะความโกรธ ทำให้จิตใจสงบขึ้น ทำให้เข้าใจความเป็นมนุษย์ และคาดหวังว่าจะได้ทำกิจกรรมที่เสริมทักษะและการฝึกสมาธิ 4.1.3 ความคาดหวังใน ตัวของอาจารย์ผู้สอนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรู พบว่านิสิตมีความคาดหวังว่า อาจารย์จะสอนแบบสนุก ไมน่าเบื่อ มีการผ่อนคลาย มีความเป็นกันเอง เป็นตัวอย่างที่ดีมีการสอนที่ดีสอน เนื้อหาที่นำไปใช้ได้จริงๆ มีการเตรียมการสอน เตรียมเนื้อหาล่วงหน้า ความตรงต่อต่อเวลา ไม่สอนนอกเรื่องมากเกินไป และจะนำวิธีการสอนใหม่ๆ มาสอนและ เสนอให้แกนิสิตให้ไดรับความรูอย่างเต็มที่ นิสิตมีความคาดหวังว่าคะแนนจะแบ่งเป็นสอบ 50% กิจกรรม 30% งาน 20% อาจารย์น่าจะมีคะแนนเก็บให้ทุกครั้งเมื่อเข้าเรียน อยากให้ออกข้อสอบในเนื้อหาตามที่สอนในรายวิชา ตองการให้อาจารย์ตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่มและมีความเป็นธรรม 4.2 ความพึงพอใจต่อการจัดการ เรียนการสอน 4.2.1 นิสิตมีความพึงพอใจต่อเนื้อหารายวิชาเพราะไดความรู้หลายอย่างในการเรียนไดเรียนรูเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ได้รู้จักเพื่อนในห้องเรียน ได้รู้จักตนเอง เนื้อหาความน่าสนใจเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

มีความเข้าใจในเนื้อหารายวิชา 4.2.2 นิสิตมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนิสิตแสดงความคิดเห็นว่า รูสึกดีสนุกกับการเรียนไดรับความรู้อย่างเต็มที่เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำเข้าใจตัวเองมากขึ้น เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความสำคัญสามารถนำไปใช้ประโยชนในชีวิตประจำวันได้ ได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนต่างคณะทำให้ได้เพื่อนใหม่ 4.2.3 นิสิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอน โดยนิสิตแสดงความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนอาจารย์สอนเข้าใจและอธิบายเนื้อหาอย่างละเอียดดี อาจารย์เป็นคนที่มีเทคนิคในการสอนดีมาก ทำให้นิสิตเกิดการเรียนรูไดดี 4.2.4 นิสิตมีความพึงพอใจต่อการสอบ การให้คะแนน การวัดและประเมินผล โดยนิสิตแสดงความคิดเห็นว่า รูสึกพอใจ เพราะมีทั้งการสอบ คะแนนเก็บงาน และกิจกรรม มีความยุติธรรม การให้คะแนนแต่ละครั้งขึ้นอยู่กับการตอบคำถามและความขยันของนิสิตเอง มีการวัดผลอย่างตรงไปมา เป็นไปตามเนื้อหาที่เรียน 4.2.5 นิสิตไดรูอะไรหลายๆ เรื่องที่ไมรู ซึ่งบางครั้งวิทยาศาสตร อธิบายไม่ไดเรียนรูเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรม ไดเรียนรูนิสัยของตนเอง ไดเรียนรูผู้อื่น รู้จักใช้เหตุผล รับฟัง เหตุผลคนอื่นและไมเอาเปรียบผู้อื่น รูจักวิธีการเอาตัวรอดในสังคม การใช้ชีวิตในสังคม ทำให้มีสติและสมาธิมากขึ้น

นันทิตา เพชราภรณ์.(2553, หน้า 61-68). ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยราชพฤกษ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต 7 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ทั่วไป ด้านความรู้ (ทักษะวิชาชีพ) ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านพฤติกรรมและบุคลิกภาพ 2) เพื่อศึกษาถึงลักษณะการทำงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 สาขาการตลาด วิทยาลัยราชพฤกษ์ และ3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณลักษณะของบัณฑิตให้สอดคล้องกับหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตที่พึงประสงค์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรกคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ทั่วไป ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านความรู้ (ทักษะทางวิชาชีพ) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับ

มากลำดับแรก คือมีความซื่อสัตย์ สุจริต รองลงมา คือ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและมีความตรงต่อเวลา 2. ด้านความรู้ทั่วไป ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ การปฏิบัติงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด รองลงมาคือ การสังเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการทำงานและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และการวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ สามารถค้นหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาและมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน มีความรู้เชิงวิชาการที่ใช้ในการปฏิบัติงานและสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงานที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ 3. ด้านความรู้ (ทักษะทางวิชาชีพ) ภาพรวมอยู่ระดับมาก ลำดับแรกคือมีความรู้ ความเข้าใจด้านกลยุทธ์ส่วนประสมการตลาด รองลงมา คือ สามรถนำความรู้ด้านกลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดมาประยุกต์ใช้งานได้ มีความเข้าใจในสถานการณ์ทางการตลาดปัจจุบัน สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคได้ และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านความรู้ (ทักษะวิชาชีพ) ในระดับปานกลาง ลำดับแรก คือ สามารถนำความรู้ความสามารถด้านวิจัยการตลาดมาประยุกต์ใช้ในงานได้และมีความรู้ความเข้าใจในด้านวิจัยการตลาด ตามลำดับ 4. ด้านทักษะทางปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าคิด รองลงมา คือ เมื่อเกิดปัญหาสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เมื่อเกิดปัญหาสามารถเสนอแนะแนวทางได้และกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีวิจารณญาณและสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วเหมาะสม 5. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยระดับมากที่สุดลำดับแรกคือ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย รองลงมา คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และในระดับมากเป็นลำดับแรก คือ มีความสามัคคี ในหมู่คณะ รองลงมา คือ สามารถทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเอง เคารพในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่นตามลำดับ 6. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีภาพรวม อยู่ในระดับมาก ลำดับแรก คือ สามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง รองลงมา คือ สามารถพูดภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม สามารถสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานได้อย่างเหมาะสม สามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง สามารถสื่อสารกับผู้บังคับบัญชาได้อย่างเหมาะสม มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมในคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถใช้เทคโนโลยี เพื่อสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

มีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลโดยใช้สื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการใช้ทักษะทางคณิตศาสตร์ (บวก ลบ คูณ หาร) ได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำความรู้ทางคณิตศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับงานได้อย่างถูกต้อง ตามลำดับ และในระดับปานกลาง ลำดับแรก คือ การนำเสนอข้อมูลตัวเลขได้อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ สามารถนำความรู้ทางสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆได้ สื่อสารเชิงตัวเลข ให้ทีมงานเข้าใจได้ สามารถใช้ตัวเลข สถิติเก่าเพื่อวางแผนในอนาคตได้ มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานทางบัญชี สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม สามารถอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ตามลำดับ 7. ด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรก คือการดูแลสุขภาพร่างการให้สะอาดอยู่เสมอ รองลงมา คือ มีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส รู้จักวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสม มีมารยาททางสังคมที่ดี มีความขยันหมั่นเพียร ความฉลาดทางอารมณ์ การรู้จักควบคุมตนเอง มีความเป็นผู้ตามที่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความเป็นผู้นำที่ดี ตามลำดับ

มาลินี สายก้อนและไพฑูรย์ อินต๊ะขัน. (2555, หน้า 77-86) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีที่พึงประสงค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ประกอบการมีความเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีที่พึงประสงค์โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณค่าจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต และด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความรับผิดชอบ และ การรักษาความลับ อยู่ในระดับมาก จำนวน 14 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านทักษะเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพด้านเจตคติ ด้านบุคลิกภาพทางอารมณ์ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการตรวจสอบภายใน และด้านรู้ทางการสอบบัญชี คุณลักษณะของบัณฑิตของบัณฑิตสาขาวิชาบัญชีที่พึงประสงค์ด้านคุณค่าจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต และด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความรับผิดชอบและการรักษาความลับ เป็นด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 3 อันดับแรก ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่

มีความสามัคคี การรักษาระเบียบวินัย และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพกับความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีเหตุผล ส่วนด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับความรับผิดชอบและการรักษาความลับ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีความรับผิดชอบและรักษาความลับขององค์กร และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความอุตสาหะ มีความเสียสละและมีความกตัญญู รวมทั้งมีข้อเสนอแนะให้ 1). ครู อาจารย์สาขาวิชาการบัญชีควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝังนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น การปลูกฝังให้นักศึกษามีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น 2). นักศึกษาวิชาการบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ฝึกให้ตนเองให้มีความรับผิดชอบ และรู้จักใช้เหตุและผลเพื่อเป็นบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีที่พึงประสงค์

นายประพันธ์ เกียรติเผ่า. (2555, หน้า 61–69) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริง ของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษาและสุขศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรีสาขาการจัดการเรียนรู้ สาขาพล ศึกษาและสุขศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2. ศึกษาปัจจัย ผลการเรียนรู้จริงของนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาการจัดการเรียนรู้สาขาพลศึกษาและสุขศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 3. ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้และปัจจัยผลการเรียนรู้จริงของนิสิตปริญญาตรีสาขาการจัดการเรียนรู้ สาขาพลศึกษาและสุขศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.60 อายุ ระหว่าง 19–20 ปีคิดเป็นร้อยละ 75.00 ระดับชั้นปีการศึกษาอยู่ในช่วงชั้นปี 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 มีสัดส่วน ใกล้เคียงกัน คือเป็นร้อยละ 25.00 และช่องทางการเข้าศึกษาส่วนใหญ่มาจากโครงการผู้มี ความสามารถทางกีฬาดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 33.20 2. ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ 2.1 ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านรักในความเป็นธรรม ยืนหยัดในความ ถูกต้อง และความจริง การมีจิตสาธารณะคำนึงถึงส่วนรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวัง ในระดับต้นๆ 2.2 ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านความรู้ จากการศึกษา

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ใน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากมองรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านมีความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ด้านพลศึกษาและสุขศึกษา ปัจจัยด้านมีความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางพลศึกษาและสุขศึกษาอย่างถ่องแท้ และสามารถประยุกต์ใช้ได้ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังในระดับต้นๆ 2.3 ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านปัญญา จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ใน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากมองรายด้านพบว่าปัจจัยด้านการเป็นผู้นำทางด้านปัญญา สามารถนำความรู้สู่การพัฒนางานที่สร้างสรรค์ ปัจจัยด้านสามารถรวมส่วนด้านความรู้ หลักการ ทฤษฎีกฎ กติกาเกี่ยวกับพลศึกษาและสุขศึกษาเข้าด้วยกัน ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังในระดับต้นๆ 2.4 ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่าปัจจัยด้านมองโลกด้านบวกมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ปัจจัยด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังในระดับต้นๆ 2.5 ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่าปัจจัยด้านมีความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ปัจจัยด้านสามารถใช้ดุลยพินิจและเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ในการประมวลและแปลความหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังในระดับต้นๆ 2.6 ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่าปัจจัยด้านมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพพลศึกษาและสุข ศึกษาทั้งในด้านการปฏิบัติ ปัจจัยด้านมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพพลศึกษาและสุขศึกษาทั้งในด้านความรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังในระดับต้นๆ 3. ปัจจัยผลการเรียนรู้จริง 3.1 ปัจจัยผลการเรียนรู้จริงด้านคุณธรรม สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและความจริง การมีจิตสาธารณะคำนึงถึงส่วนรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในระดับต้นๆ 3.2 ปัจจัยผลการเรียนรู้จริงด้านความรู้

สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านมีความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ด้านพลศึกษาและสุขศึกษา ปัจจัยด้านมีความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางพลศึกษาและสุขศึกษาอย่างถ่องแท้ และสามารถประยุกต์ใช้ได้ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในระดับต้นๆ 3.3 ปัจจัยผลการเรียนรู้จริงด้านปัญญา สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการเป็นผู้นำทางด้านปัญญา สามารถนำความรู้สู่การพัฒนางานที่สร้างสรรค์ปัจจัยด้านสามารถรวมส่วนด้านความรู้หลักการ ทฤษฎีกฎกติกาเกี่ยวกับพลศึกษาและสุขศึกษาเข้าด้วยกัน ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในระดับต้นๆ 3.4 ปัจจัยผลการเรียนรู้จริงด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากมองรายด้านพบว่าปัจจัยด้านเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี ปัจจัยด้านมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมและประสานงานกับเครือข่ายอื่นๆ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงใน ระดับต้นๆ 3.5 ปัจจัยผลการเรียนรู้จริงด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่าปัจจัยด้านมีความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ปัจจัยด้านสามารถใช้ดุลยพินิจและเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการประมวลและแปลความหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในระดับต้นๆ 3.6 ปัจจัยผลการเรียนรู้จริงด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากมองรายด้านพบว่าปัจจัยด้านมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพพลศึกษาและสุขศึกษาในด้านการปฏิบัติ ปัจจัยด้านสามารถบูรณาการศาสตร์ทางพลศึกษาและสุขศึกษากับศาสตร์อื่นได้เป็นอย่างดี มีระดับผลการเรียนรู้จริงในระดับต้นๆ 4. เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริง สรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับความคาดหวังผลการเรียนกับระดับผลการเรียนรู้จริงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา การสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการจัดการเรียนรู้ พบว่า ระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้และระดับผลการเรียนรู้จริง มีความแตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน 5. เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับผลการเรียนรู้จริง แยกตาม เพศ

อายุ ชั้นปีการศึกษา และช่องทางการเข้าศึกษา 5.1 สรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับระดับผลการเรียนรู้จริงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีผลการเรียนรู้จริงไม่แตกต่างกัน 5.2 สรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับระดับผลการเรียนรู้จริงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านการสื่อสารการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้มีผลการเรียนรู้จริงไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านปัญญา ผลการเรียนรู้จริงแตกต่างกัน 5.3 สรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับชั้นปีการศึกษากับผลการเรียนรู้จริงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการจัดการเรียนรู้ พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ทักษะทางปัญญา การสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ มีผลการเรียนรู้จริงไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านปัญญาผลการเรียนรู้จริงแตกต่างกัน 5.4 สรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่องทางการเข้าศึกษากับผลการเรียนรู้จริงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา การสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ พบว่า ในทุกด้านมีผลการเรียนรู้จริงไม่แตกต่างกัน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผสมผสานกับงานวิจัยเชิงคุณภาพ และทำการรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะหข้อมูล

3.1 ประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 87 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ชั้นปี
4. ภูมิลำเนา
5. อาชีพผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และแรงจูงใจต่อความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ที่มีต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยมีการกำหนดคำถามแบบมีโครงสร้างและกำหนดตัวแทนผู้ให้ข้อมูลที่จะสัมภาษณ์ คือ นิสิตชั้นปีละ 10 คน จำนวน 3 ชั้นปี รวมทั้งสิ้น 30 คน

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

การทำเครื่องมือครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คือ ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม และทำการทดสอบระดับความเชื่อมั่น โดยมีระดับความเชื่อมั่นที่ .956

3.4 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน จำนวน 2 ขั้นตอน ดังนี้ ข้อมูลทางด้านทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทางด้านเอกสาร มาตรฐานผลการเรียนรู้ ข้อมูลทางด้านปฐมภูมิ 1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 คน 2. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนิสิตทันตแพทย์ โดยกำหนดคำถามแบบมีโครงสร้างและทำการสัมภาษณ์ตัวแทนนิสิตชั้นปีที่ 1-3 จำนวนชั้นปีละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้แจกให้กลุ่มประชากรแล้ว นำมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation)

3.6 เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

การแปลความหมายของระดับคะแนนในส่วนที่ 2 ได้แปลผลระดับคาดหวังของผู้รับบริการด้านทันตกรรมโดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ Krejcie and Morgan กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

ความคาดหวังมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
ความคาดหวังมาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ความคาดหวังปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
ความคาดหวังน้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
ความคาดหวังน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

การแปลผลค่าเฉลี่ย มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อยที่สุด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation)

2. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากนิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 87 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและแรงจูงใจในการศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา โดยวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ มหาวิทยาลัยพะเยาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลแรงแรงจูงใจต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยวิเคราะห์ด้วยค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

ส่วนที่ 4 สรุปคำถามปลายเปิดของปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1.1 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามเพศ (n = 87)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 87	
		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	29	33.3
	หญิง	58	66.7
รวม		**87**	**100.0**

จากตารางที่ 1.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด พบว่า นิสตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 1.2 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามอายุปัจจุบัน (n = 87)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 87	
		ความถี่	ร้อยละ
อายุ	17 ปี	2	2.3
	18 ปี	13	15.0
	19 ปี	27	31.1
	20 ปี	22	25.3
	21 ปี	16	18.4
	22 ปี	3	3.4
	23 ปี	3	3.4
	24 ปี	1	1.1
รวม		**87**	**100.0**

จากตารางที่ 1.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด พบว่า นิสิตส่วนใหญ่อายุ 19 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาอายุ 20 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 อายุ 21 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 และอายุน้อยที่สุด คือ อายุ 17 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 อายุมากที่สุด คือ อายุ 24 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ตารางที่ 1.3 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามโรงเรียนเดิมที่เคยศึกษา (n = 87)

จำแนกสถานภาพ		**จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 87**	
		ความถี่	**ร้อยละ**
อาชีพ	โรงเรียนรัฐบาลประจำจังหวัด	53	60.9
	โรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอ	13	14.9
	โรงเรียนเอกชน	7	8.0
	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย	14	16.1
	รวม	**87**	**100.0**

จากตารางที่ 1.3 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เคยศึกษาโรงเรียนรัฐบาลประจำจังหวัด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 60.9 รองลงมาเคยศึกษาโรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และเคยศึกษาในโรงเรียนเอกชน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0

ตารางที่ 1.4 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา (n = 87)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 87	
		ความถี่	ร้อยละ
ชั้นปี	ชั้นปีที่ 1	31	35.6
	ชั้นปีที่ 2	28	32.2
	ชั้นปีที่ 3	28	32.2
รวม		**87**	**100.0**

จากตารางที่ 1.4 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 คน โดยเป็นนิสิตทันตแพทย์ชั้นปีที่ 1 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 นิสิตทันตแพทย์ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2

ตารางที่ 1.5 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามภูมิลำเนา (n = 87)

จำแนกสถานภาพ		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 87	
		ความถี่	ร้อยละ
เหนือ	พะเยา	11	12.6
	เชียงราย	7	8.0
	เชียงใหม่	7	8.0
	น่าน	6	6.9
	ลำปาง	6	6.9
	แพร่	5	5.7
	แม่ฮ่องสอน	5	5.7
	ลำพูน	2	2.3
กลาง	กรุงเทพมหานคร	9	10.3
	ราชบุรี	2	2.3
	สมุทรปราการ	2	2.3
	ตาก	1	1.1
	ฉะเชิงเทรา	1	1.1
	นครศรีอยุธยา	1	1.1
	นนทบุรี	1	1.1
	ลพบุรี	1	1.1
	สมุทรสาคร	1	1.1
	สุพรรณบุรี	1	1.1
	อ่างทอง	1	1.1
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น	3	3.4
	นครราชสีมา	3	3.4
	มหาสารคาม	2	2.3
	กาฬสินธุ์	1	1.1
	นครพนม	1	1.1
	หนองคาย	1	1.1
	อุบลราชธานี	1	1.1
ใต้	ชุมพร	1	1.1
	ตรัง	1	1.1
	เพชรบุรี	1	1.1
	ภูเก็ต	1	1.1
	รวม	**87**	**100.0**

จากตารางที่ 1.5 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพะเยา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และจังหวัดเชียงรายและจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0

ตารางที่ 1.6 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง (n = 87)

จำแนกสถานภาพ		**จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 87**	
		ความถี่	**ร้อยละ**
อาชีพผู้ปกครอง	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	45	51.7
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	31	35.6
	พนักงานบริษัทเอกชน/โรงงาน	2	2.3
	รับจ้างทั่วไป	7	8.0
	เกษตรกรรม/ประมง	2	2.3
	รวม	**87**	**100.0**

จากตารางที่ 1.6 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด พบว่า อาชีพของผู้ปกครองของนิสิตส่วนใหญ่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมามีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 รับจ้างทั่วไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 และเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/โรงงาน และเป็นเกษตรกรรม/ประมง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตารางที่ 1.7 แรงจูงใจในการเลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

แรงจูงใจ	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
ปัจจัยส่วนบุคคล								
1. ต้องการความมั่นคงในอนาคต			8 (9.2)	21 (24.1)	58 (66.7)	4.57	.658	มากที่สุด
2.บิดามารดาส่งเสริมให้ศึกษา			6 (6.9)	33 (37.9)	48 (55.2)	4.48	.626	มากที่สุด
3.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	1 (1.1)		20 (23.0)	46 (52.9)	20 (23.0)	3.98	.715	มาก
4.เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	5 (5.7)	13 (14.9)	35 (40.2)	29 (33.3)	5 (5.7)	3.18	.959	ปานกลาง
5.มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ	13 (14.9)	15 (17.2)	27 (31.0)	20 (23.0)	12 (13.8)	3.03	1.252	ปานกลาง
6. เลือกเรียนตามเพื่อน	31 (35.6)	30 (34.5)	10 (11.5)	11 (12.5)	5 (5.7)	2.18	1.215	น้อย
ปัจจัยด้านสถาบัน								
1. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ		1 (1.1)	29 (33.3)	40 (46.0)	17 (19.5)	3.84	.745	มาก
2. สภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	1 (1.1)	3 (3.4)	27 (31.0)	35 (40.2)	21 (24.1)	3.83	.879	มาก
3. ความทันสมัยของอุปกรณ์ฯ		2 (2.3)	22 (25.3)	49 (56.3)	14 (16.1)	3.82	.702	มาก
4. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	3 (3.4)	7 (8.0)	44 (50.6)	31 (35.6)	2 (2.3)	3.25	.781	ปานกลาง
5. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	28 (32.2)	8 (9.2)	16 (18.4)	22 (25.3)	13 (14.9)	2.82	1.491	ปานกลาง

จากตารางที่ 1.7 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด พบว่า แรงจูงในการเลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ด้านปัจจัยส่วนบุคคล นิสิตส่วนใหญ่มีระดับแรงจูงใจจากความต้องการความมั่นคงในวิชาชีพทันตแพทย์ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.57) และบิดามารดาส่งเสริมให้ศึกษาในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.48) แรงจูงใจที่เลือกศึกษาเพราะความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.98) รองลงมาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาในหลักสูตรในระดับปานกลาง คือ เป็นค่านิยม เช่นคนเก่งต้องเรียนแพทย์ (ค่าเฉลี่ย = 3.18) และมีผู้แนะนำให้เลือกศึกษา เช่น อาจารย์ ญาติ (ค่าเฉลี่ย = 3.03) และเลือกศึกษาตามเพื่อนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.18) ส่วนปัจจัยด้านสถาบัน พบว่านิสิตส่วนใหญ่เลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา เพราะอาจารย์มีความรู้ความสามารถในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.84) สภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.83) และความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน (ค่าเฉลี่ย = 3.82) รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยมีความน่าเชื่อถือ (ค่าเฉลี่ย = 3.25) และมหาวิทยาลัยพะเยาอยู่ใกล้ภูมิลำเนาของนิสิต (ค่าเฉลี่ย = 2.82) ซึ่งมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์			3 (3.4)	32 (36.8)	52 (59.8)	4.56	.567	มากที่สุด			**2 (3.6)**	**42 (75.0)**	**12 (21.4)**	**4.18**	**.471**	**มาก**
2. ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง			6 (6.9)	38 (43.7)	43 (49.4)	4.43	.622	มาก			**12 (21.4)**	**34 (60.7)**	**10 (17.9)**	**3.96**	**.631**	**มาก**
3. มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย			8 (9.2)	44 (50.6)	35 (40.2)	4.31	.634	มาก			**7 (12.5)**	**42 (75.0)**	**7 (12.5)**	**4.00**	**.505**	**มาก**
4. มีความรู้ความเข้าใจและประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ			7 (8.0)	48 (55.2)	32 (36.8)	4.29	.608	มาก			**8 (14.3)**	**44 (78.6)**	**4 (7.1)**	**3.93**	**.462**	**มาก**

จากตารางที่ 2.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตมีความคาดหวังและความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ ความคาดหวังเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.29) และมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.93) ความคาดหวังเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.31) และมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) ความคาดหวังเกี่ยวกับการมีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.56) ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.18) และความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43) ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96)

ตารางที่ 2.2 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทางการแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงระบบสุขภาพ			4 (4.6)	40 (46.0)	43 (49.4)	4.45	.586	มาก			**15 (26.8)**	**34 (60.7)**	**7 (12.5)**	**3.86**	**.616**	**มาก**
2. มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัย การวางแผนการรักษาป้องกันโรค ฟื้นฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง			8 (9.2)	37 (42.5)	42 (48.3)	4.39	.653	มาก		**2 (3.6)**	**10 (17.9)**	**36 (64.3)**	**8 (14.3)**	**3.89**	**.679**	**มาก**
3. มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคม กระบวนการบริหารและจัดการ กฎหมายและการปกครอง			13 (14.9)	45 (51.7)	29 (33.3)	4.18	.674	มาก		**1 (1.8)**	**15 (26.8)**	**40 (71.4)**		**3.70**	**.502**	**มาก**

จากตารางที่ 2.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตมีความคาดหวังและความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและจัดการกฎหมายและการปกครองในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย = 4.18 และ ค่าเฉลี่ย = 3.70 ตามลำดับ ความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์รวมถึงความรู้และความเข้าใจระบบสุขภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และ ค่าเฉลี่ย = 3.86 ตามลำดับ ความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรมสำหรับนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ในการตรวจการวินิจฉัย การวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟื้นฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวม ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 4.39 และค่าเฉลี่ย = 3.89 ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบท			6 (6.9)	38 (43.7)	43 (49.4)	4.43	.622	มาก			**12 (21.4)**	**40 (71.4)**	**4 (7.1)**	**3.86**	**.502**	**มาก**
2. สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสม			9 (10.3)	32 (36.8)	46 (52.9)	4.43	.676	มาก		**1 (18.0)**	**16 (26.8)**	**32 (57.1)**	**7 (12.5)**	**3.80**	**.672**	**มาก**
3. สามารถสืบค้น ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย			10 (11.5)	39 (44.8)	38 (43.7)	4.32	.673	มาก			**15 (26.8)**	**34 (60.7)**	**7 (12.5)**	**3.86**	**.616**	**มาก**
4. มีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข			14 (16.1)	31 (35.6)	42 (48.3)	4.32	.732	มาก			**17 (30.4)**	**32 (57.1)**	**7 (12.5)**	**3.82**	**.636**	**มาก**
5. มีทักษะในกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์			9 (10.5)	43 (49.4)	35 (40.2)	4.30	.649	มาก			**15 (26.8)**	**33 (58.9)**	**8 (14.3)**	**3.70**	**.502**	**มาก**

จากตารางที่ 2.3 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า โดยภาพรวมระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาในระดับมาก โดยแยกเป็นรายได้ ได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับทักษะในกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลรวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.30) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.70) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถสืบค้น ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.32) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.86) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.80) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไปในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.86) ตามลำดับ ส่วนระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.32) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.4 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)						
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ			4 (4.6)	45 (51.7)	38 (43.7)	4.39	.578	มาก		**1 (1.8)**	**10 (17.9)**	**31 (55.4)**	**14 (25.0)**	**4.04**	**.713**	**มาก**
2. มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้กับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ			6 (6.9)	45 (51.7)	36 (41.4)	4.34	.607	มาก			**21 (37.5)**	**29 (51.8)**	**6 (10.7)**	**3.73**	**.646**	**มาก**
3. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม			13 (14.9)	32 (36.8)	42 (48.3)	4.33	.726	มาก			**15 (26.8)**	**32 (57.1)**	**9 (16.1)**	**3.89**	**.652**	**มาก**
4. รู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท			14 (16.1)	36 (41.4)	37 (42.5)	4.26	.723	มาก			**17 (30.4)**	**31 (55.4)**	**8 (14.3)**	**3.84**	**.654**	**มาก**

จากตารางที่ 2.4 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ในภาพรวมระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.39) และ (ค่าเฉลี่ย = 4.04) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการรู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำ และผู้ตามตามบริบทในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.26) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.84) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.33) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.89) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้กับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.34) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.5 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยี	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม			6 (6.9)	37 (42.5)	44 (50.6)	4.44	.623	มาก	**1 (1.8)**	**14 (25.0)**	**32 (57.1)**	**10 (17.9)**		**3.93**	**.657**	**มาก**
2. มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ			8 (9.2)	33 (37.9)	46 (52.9)	4.44	.659	มาก		**15 (26.8)**	**33 (58.9)**	**7 (12.5)**		**3.82**	**.664**	**มาก**
3. มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้าประมวลข้อมูล ข่าวสารจากแหล่งสารสนเทศโดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต			1 (1.1)	11 (12.6)	43 (49.4)	4.22	.706	มาก		**16 (28.6)**	**34 (60.7)**	**6 (10.7)**		**3.82**	**.606**	**มาก**
4. ประยุกต์ใช้หลักตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ		1 (1.1)	21 (24.1)	36 (41.4)	29 (33.3)	4.07	.789	มาก	**4 (7.1)**	**12 (21.4)**	**34 (60.7)**	**6 (10.7)**		**3.75**	**.745**	**มาก**

จากตารางที่ 2.5 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ในภาพรวมระดับความคาดหวังและความพึงพอใจตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.07) และ(ค่าเฉลี่ย = 3.75) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.44) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.93) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามความจำเป็นของวิชาชีพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.44) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.82) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสารสนเทศโดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.6 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์

	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม		1 (1.1)	31 (35.7)	28 (32.2)	27 (31.0)	3.93	.846	มาก		**1 (1.1)**	**28 (50.0)**	**22 (39.3)**	**5 (8.9)**	**3.55**	**.685**	**มาก**

จากตารางที่ 2.6 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2558 จำนวน 56 ชุด พบว่าระดับความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนด้านสุนทรียศิลป์ ความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.93) (ค่าเฉลี่ย = 3.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.7 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพบุคลิกภาพ	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. สามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม			11 (12.6)	37 (42.5)	39 (44.8)	4.32	.690	มาก	**1 (1.8)**	**21 (37.5)**	**21 (37.5)**	**13 (23.2)**		**3.82**	**.811**	**มาก**
2. มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมต่อการดูแลรักษาสุขภาพ		2 (2.3)	10 (11.5)	39 (44.8)	36 (41.4)	4.25	.750	มาก	**3 (5.4)**	**9 (16.1)**	**35 (62.5)**	**9 (16.1)**		**3.89**	**.731**	**มาก**

จากตารางที่ 2.7 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ในภาพรวมระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมต่อการดูแลรักษาสุขภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25) และ(ค่าเฉลี่ย = 3.89) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.32) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 2.8 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง				34 (39.1)	47 (54.0)	4.47	.626	มาก		**1 (1.8)**	**17 (30.4)**	**31 (55.4)**	**7 (12.5)**	**3.79**	**.672**	**มาก**
2. สามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางแพทย์			9 (10.3)	28 (32.2)	50 (57.5)	4.47	.679	มาก			**23 (41.1)**	**25 (44.6)**	**8 (14.3)**	**3.73**	**.700**	**มาก**
3. สามารถจัดการ รักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา				29 (33.3)	49 (56.3)	4.46	.679	มาก			**22 (39.3)**	**26 (46.4)**	**8 (14.3)**	**3.75**	**.650**	**มาก**

ตารางที่ 2.8 ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
4. สามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งการแพทย์และทางทันกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ			9 (10.3)	31 (35.6)	47 (54.0)	4.44	.677	มาก			**20 (35.7)**	**30 (53.6)**	**6 (10.7)**	**3.75**	**.640**	**มาก**
5. สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆจากการตรวจผู้ป่วย			11 (12.6)	28 (32.2)	48 (55.2)	4.43	.709	มาก			**19 (33.9)**	**27 (48.2)**	**10 (17.9)**	**3.84**	**.708**	**มาก**
6. สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพ องค์รวม			12 (13.8)	30 (34.5)	45 (51.7)	4.38	.419	มาก			**20 (35.7)**	**26 (46.4)**	**9 (16.1)**	**3.75**	**.792**	**มาก**

จากตารางที่ 2.8 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจของนิสิตประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ในภาพรวมระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.44) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถในการวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆ จากการตรวจผู้ป่วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.84) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการปรึกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.47) และ (ค่าเฉลี่ย 3.79) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับสามารถจัดการรักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.46) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉินภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางแพทย์ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.47) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.73) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชนโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.38) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 3.1 ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทยต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียน		2 (2.3)	19 (21.8)	24 (27.6)	42 (48.3)	4.22	.868	มาก		**5 (8.9)**	**28 (50.0)**	**14 (25.0)**	**9 (16.1)**	**3.48**	**.874**	**ปานกลาง**
2. สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย	2 (2.3)	3 (3.4)	22 (25.3)	27 (31.0)	33 (37.9)	3.99	.994	มาก		**8 (14.3)**	**15 (26.8)**	**24 (42.9)**	**9 (16.1)**	**3.61**	**.928**	**มาก**
3. มหาวิทยาลัยสวยงามและสะอาด		3 (3.4)	23 (26.4)	37 (42.5)	24 (27.6)	3.94	.825	มาก		**3 (5.4)**	**19 (33.9)**	**27 (48.2)**	**7 (12.5)**	**3.68**	**.765**	**มาก**
4. การเดินทางสะดวก	5 (5.7)	10 (11.5)	17 (19.5)	17 (19.5)	38 (43.7)	3.84	1.26	มาก	**4 (7.1)**	**9 (16.1)**	**20 (35.7)**	**20 (35.7)**	**3 (5.4)**	**3.16**	**1.00**	**ปานกลาง**
5. ใกล้ภูมิลำเนา	9 (10.3)	5 (5.7)	21 (24.1)	26 (29.9)	26 (29.9)	3.63	1.25	มาก	**6 (10.7)**	**6 (10.7)**	**9 (16.1)**	**26 (46.4)**	**9 (16.1)**	**3.46**	**1.20**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 3.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ในภาพรวม นิสิตมีระดับความคาดหวังต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในระดับมาก และมีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังด้านสถาบันการศึกษาใกล้ภูมิลำเนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.63) และมีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.46) ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสวยงามและสะอาดในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.94) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.68) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.99) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.61) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22) และระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.48) ระดับความคาดหวังเกี่ยวกับการเดินทางสะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.84) และระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.16)

ตารางที่ 3.2 ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทยต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากร

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากร	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้			7 (8.0)	30 (34.5)	50 (57.5)	4.49	.645	มาก			**17 (3.04)**	**25 (44.6)**	**14 (25.0)**	**3.95**	**.749**	**มาก**
2. อาจารย์มีความน่าเชื่อถือ			9 (10.3)	29 (33.3)	49 (56.3)	4.46	.679	มาก		**1 (1.8)**	**11 (19.6)**	**32 (57.1)**	**12 (21.4)**	**3.98**	**.700**	**มาก**
3. เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี			15 (17.2)	35 (40.2)	37 (42.5)	4.25	.735	มาก			**10 (17.9)**	**36 (65.3)**	**10 (17.9)**	**4.00**	**.603**	**มาก**

จากตารางที่ 3.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีประจำปีการศึกษา 2557-2558 จำนวน 56 ชุด พบว่าในภาพรวมนิสิตมีระดับความคาดหวังและระดับความพึงใจเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากรในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอเกี่ยวกับอาจารย์มีความน่าเชื่อถือในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.46) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.98) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับอาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.49) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.95) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25) และ (ค่าเฉลี่ย = 4.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 3.3 ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทยต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบริการ

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบริการ	ความคาดหวัง (n = 87)								ความพึงพอใจ (n = 56)							
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย	**น้อยที่สุด 1**	**น้อย 2**	**ปานกลาง 3**	**มาก 4**	**มากที่สุด 5**	**ค่าเฉลี่ย**	**ค่า SD**	**ความหมาย**
1. มีเครื่องมือที่ทันสมัย	1 (1.1)		12 (13.8)	37 (42.5)	37 (42.5)	4.25	.781	มาก		**1 (1.8)**	**20 (35.7)**	**27 (48.2)**	**8 (14.3)**	**3.75**	**.720**	**มาก**
2. มีระบบความปลอดภัยที่ดี	1 (1.1)	2 (2.3)	18 (20.7)	29 (33.3)	37 (42.5)	4.14	.904	มาก		**8 (14.3)**	**20 (35.7)**	**24 (42.9)**	**4 (7.1)**	**3.43**	**.828**	**ปานกลาง**
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน	1 (1.1)	1 (1.1)	22 (25.3)	30 (34.5)	33 (37.9)	4.07	.887	มาก	**1 (1.8)**	**1 (1.8)**	**22 (39.3)**	**26 (46.4)**	**6 (10.7)**	**3.63**	**.776**	**มาก**

จากตารางที่ 3.3 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2559 จำนวน 87 ชุด และศึกษาระดับความพึงพอใจจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตร ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557–2558 จำนวน 56 ชุด พบว่า ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบริการอยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.07) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.63) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังเกี่ยวกับความปลอดภัยที่ดีในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.14) และมีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.43) ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ทันสมัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ และมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ		การมีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย		มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตากรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์		ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อบังคับระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.
1. เพศ	–.067	.536	.039	.722	–.029	.790	.013	.904
2. โรงเรียนเดิม	.036	.738	.106	.330	.075	.492	.125	.248
3. ชั้นปี	–.234*	.029	–1.79	.098	–.058	.597	–.016	.880
4. อาชีพผู้ปกครอง	–.045	.676	–.052	.631	–.021	.844	–.097	.371
5. ภูมิลำเนา	–.020	.856	–.032	.768	.101	.541	–.008	.944

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.1 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ความสัมพันธ์ด้านปัจจัยส่วนด้านชั้นปี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตน (r –0.234 sig 0.029) ส่วนเพศ โรงเรียนเดิม อาชีพผู้ปกครองและภูมิลำเนาไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ตารางที่ 4.2 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	มีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการ กฎหมายและการปกครอง		มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ		มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจวินิจฉัย การวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟื้นฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงหลักสุขภาพองค์รวม	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.
1. เพศ	-.024	.823	.126	.246	.125	.248
2. โรงเรียนเดิม	.095	.380	-.034	.758	-.031	.778
3. ชั้นปี	-.134	.214	-.040	.715	-.039	.718
4. อาชีพผู้ปกครอง	-.151	.164	-.172	.112	-.213*	.048
5. ภูมิลำเนา	-.161	.135	.090	.480	.064	.069

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.2 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ความสัมพันธ์ด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับสาระของการรักษาทางทันตกรรม (r –0.213 sig 0.048) ส่วนเพศ โรงเรียนเดิม ชั้นปีและภูมิลำเนาไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ตารางที่ 4.3 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	มีทักษะในกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบมีเหตุผล รวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์		สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม		สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม		สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป		การมีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.	r.	Sig.
1. เพศ	-.126	.245	.085	.434	-.097	.372	-.026	.809	-.055	.611
2. โรงเรียนเดิม	.022	.842	.027	.803	.055	.613	.043	.689	-.003	.979
3. ชั้นปี	-.002	.984	-.022	.843	-.077	.476	-.175	.106	-.115	.290
4. อาชีพผู้ปกครอง	-.163	.132	-.182	.091	-.106	.326	-.153	.158	-.025	.818
5. ภูมิลำเนา	-.059	040	.044	.688	.057	.601	.006	.954	.034	.755

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.3 การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ตารางที่ 4.4 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีนำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ		รู้จักบทบาทและการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท		มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม		มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.
1. เพศ	–.028	.795	.124	.251	.023	.836	–.040	.710
2. โรงเรียนเดิม	.053	.632	.109	.314	.042	.699	.087	.421
3. ชั้นปี	–.312**	.003	–.237*	.027	–.310**	.004	–.277**	.009
4. อาชีพผู้ปกครอง	–.060	.579	–.047	.667	–.011	.922	–.020	.851
5. ภูมิลำเนา	–.097	.370	–.140	.195	–.014	.899	–.103	.343

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.4 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านชั้นปีมีความสัมพันธ์กับการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (r –0.312 sig 0.003) การรู้จักบทบาทและการปฏิบัติตน (r –0.237 sig 0.027) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน (r –0.310 sig 0.004) และการมีความเข้าใจและสามารถแสดงบทบาทของตนได้ (r –0.277 sig 0.009) ส่วนเพศ โรงเรียนเดิม อาชีพผู้ปกครองและภูมิลำเนาไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ประยุกต์ใช้ตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ		มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม		มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ		มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้	
	r.	**Sig.**	**r.**	**Sig.**	**r.**	**sig.**	**r.**	**Sig.**
1. เพศ	-.031	.775	.105	.333	.174	.108	.012	.915
2. โรงเรียนเดิม	.106	.327	.112	.301	.013	.903	.013	.902
3. ชั้นปี	-.139	.200	-.173	.108	-.079	.469	-.047	.668
4. อาชีพผู้ปกครอง	.009	.937	-.111	.308	-.122	.260	-.082	.449
5. ภูมิลำเนา	-.212*	.048	-.099	.364	-.135	.214	-.073	.501

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.5 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตทันตแพทย์ ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์ต่อการประยุกต์ใช้ตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ (r -0.212 sig 0.048) ส่วนเพศ โรงเรียนเดิม ชั้นปี อาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์ (n = 87)

	มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม	
ปัจจัยส่วนบุคคล	**r.**	**Sig.**
1. เพศ	–.029	.790
2. โรงเรียนเดิม	.033	.760
3. ชั้นปี	–.037	.736
4. อาชีพผู้ปกครอง	.142	.188
5. ภูมิลำเนา	–.222*	.039

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.6 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตทันตแพทย์ ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์ต่อความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม (r –0.222 sig 0.039) ส่วนเพศ โรงเรียนเดิม ชั้นปี อาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ (n = 87)

	การมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพ		สามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม	
ปัจจัยส่วนบุคคล	**r.**	**Sig.**	**r.**	**Sig.**
1. เพศ	–.022	.841	.118	.275
2. โรงเรียนเดิม	.143	.186	.026	.808
3. ชั้นปี	–.173	.109	–.102	.345
4. อาชีพผู้ปกครอง	.059	.588	–.077	.478
5. ภูมิลำเนา	.006	.959	–.041	.707

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.7 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตทันตแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	สามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจและการตรวจประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้		สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่างๆ จากการตรวจผู้ป่วย		สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย		สามารถจัดการรักษาทางทันตกรรมฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา		สามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉินภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางการแพทย์		สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวม	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	Sig.
1. เพศ	.024	.824	.012	.916	.065	.548	–.060	.579	–.048	.658	–.034	.754
2. โรงเรียนเดิม	.073	.501	.067	.539	.089	.411	.019	.860	.052	.631	.153	.157
3. ชั้นปี	–.118	.276	–.133	.219	–.170	.115	–.178	.098	–.136	.280	–.056	.607
4. อาชีพผู้ปกครอง	.052	.632	–.004	.974	–.151	.163	–.127	.243	–.020	.856	–.069	.527
5. ภูมิลำเนา	–.161	.137	–.051	.637	–.124	.252	–.024	.822	–.074	.493	–.113	.296

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.8 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตทันตแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ใกล้ภูมิลำเนา		มหาวิทยาลัยสวยงามและสะอาด		สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย		สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียน		การเดินทางสะดวก	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.	r.	Sig.
1. เพศ	-.052	.633	-.049	.649	-.082	.449	.038	.729	.103	.341
2. โรงเรียนเดิม	.052	.635	.110	.309	-.053	.624	-.059	.585	-.047	.663
3. ชั้นปี	-.012	.910	.048	.658	.028	.798	.043	.693	.272*	.011
4. อาชีพผู้ปกครอง	-.041	.706	.205	.056	.171	.112	.040	.711	.067	.539
5. ภูมิลำเนา	-.604**	.000	-.207	.054	-.205	.057	-.094	.386	-.256*	.017

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.9 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ปัจจัยส่วนบุคคลด้านชั้นปีมีความสัมพันธ์กับการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยที่เห็นว่ามีความสะดวก (r 0.272 sig 0.011) ด้านภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับใกล้ภูมิลำเนา (r –0.604 sig 0.000) และ การเดินทางสะดวก (r –0.256 sig 0.017) ส่วนเพศ โรงเรียนเดิมและอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	อาจารย์มีความน่าเชื่อถือ		อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้		เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.
1. เพศ	.084	.437	.051	.641	.078	.473
2. โรงเรียนเดิม	.079	.466	.109	.316	.049	.651
3. ชั้นปี	-.116	.283	-.055	.614	.091	.402
4. อาชีพผู้ปกครอง	.027	.805	.042	.696	.076	.485
5. ภูมิลำเนา	.009	.931	-.049	.655	-.020	.856

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.10 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตทันตแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุลากร

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการ (n = 87)

ปัจจัยส่วนบุคคล	มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน		มีระบบความปลอดภัยที่ดี		เครื่องมือมีความทันสมัย	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.
1. เพศ	-.028	.799	-.027	.803	-.084	.441
2. โรงเรียนเดิม	.026	.813	-.028	.795	.072	.505
3. ชั้นปี	.209	.052	.131	.228	.068	.534
4. อาชีพผู้ปกครอง	.060	.582	.053	.624	.027	.805
5. ภูมิลำเนา	-.182	.091	-.161	.137	.013	.907

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.11 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตทันตแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการบริการ

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม (n = 87)

แรงจูงใจ	ความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ และมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ		มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบ วินัย		มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์		ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.
ปัจจัยส่วนบุคคล								
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.303**	.004	.204	.058	.275*	.010	.333**	.002
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.256*	.017	.042	.702	.090	.407	.258*	.016
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	.105	.331	.264*	.013	.151	.161	.390**	.000
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	–.072	.509	–.095	.382	–.065	.552	–.172	.112
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	.293**	.006	–.060	.582	–.085	.434	–.197	.067
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.017	.873	.206	.056	.153	.157	.145	.180
ปัจจัยด้านสถาบัน								
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	–.210	.050	–.099	.363	–.166	.125	–.178	.099
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.066	.546	.074	.493	.095	.380	–.104	.336
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.078	.475	.377**	.000	.218*	.043	.200	.064
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.203	.060	.368*	.000	.104	.336	.157	.146
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.148	.170	.306**	.004	.140	.197	.216*	.045

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.12 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาส่งเสริมให้ศึกษามีความสัมพันธ์ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม การมีความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม และมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ (r 0.303 sig 0.004) การมีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (r 0.275 sig 0.010) และการปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (r 0.333 sig 0.002) ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม การมีความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ และมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ (r 0.256 sig 0.017) และการปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (r 0.258 sig 0.016) แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล ความต้องการความมั่นคงในอนาคตมีความสัมพันธ์กับการมีความซื่อสัตย์ มีระเบียบ วินัย (r 0.264 sig 0.013) และการปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (r 0.390 sig 0.000) แรงจูงใจด้านการเลือกเรียนตามเพื่อนของนิสิตมีความสัมพันธ์กับการมีความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณ และมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ (r 0.293 sig 0.006) แรงจูงใจด้านสถาบัน อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ มีระเบียบ วินัย (r 0.377 sig 0.000) และการมีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (r 0.218 sig 0.043) มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการมีความซื่อสัตย์ มีระเบียบ วินัย (r 0.368 sig 0.000) และความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนมีความสัมพันธ์กับการมีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย (r 0.306 sig 0.004) และการปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (r 0.216 sig 0.045) ส่วนแรงจูงใจส่วนบุคคล เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ รวมทั้งแรงจูงใจของปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา และมหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ (n = 87)

แรงจูงใจ	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการ กฎหมายและการปกครอง		มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ		มีความรู้และความเข้าใจในสาระของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัยการวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรคฟื้นฟู คงสภาพในช่องปาก	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.
ปัจจัยส่วนบุคคล						
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.090	.406	.101	.354	.130	.229
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	-.064	.559	.080	.459	.069	.524
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	.100	.358	.138	.201	.094	.389
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	-.071	.514	-.086	.426	-.116	.284
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	-.084	.434	-.215*	.045	-238*	.026
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.130	.229	.010	.924	.026	.811
ปัจจัยด้านสถาบัน						
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	.080	.459	-.091	.402	-.045	.681
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.065	.548	.029	.790	-.014	.900
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.222*	.039	.087	.422	.011	.918
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.290**	.006	.039	.720	.017	.872
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.349**	.001	.096	.378	.017	. 872

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.13 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล การเลือกเรียนตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการมีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ (r –0.215 sig 0.045) และมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัยการวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟื้นฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึกถึงหลักสุขภาพองค์รวม (r –0.238 sig 0.026) แรงจูงใจด้านสถาบัน อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ และคววามทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน มีความสัมพันธ์กับการมีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการ กฎหมายและการปกครอง (r 0.222 sig 0.039) (r 0.290 sig 0.006) และ (r 0.349 sig 0.001) ตามลำดับ ส่วน แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาส่งเสริมให้ศึกษาความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์ ต้องการความมั่นคงในอนาคต เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ รวมทั้งแรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา และมหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (n = 87)

แรงจูงใจ	มีทักษะในกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบมีเหตุผล รวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์		สามารถสืบค้นประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้		สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสม		ความสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป		มีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.	r.	Sig.
ปัจจัยส่วนบุคคล										
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.013	.906	.096	.376	.059	.589	.034	.755	.113	.299
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.040	.713	.064	.557	.069	.528	.258*	.016	.190	.078
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	.165	.127	.024	.827	.202	.060	.191	.076	.308**	.004
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	-.183	.090	-.111	.307	-.176	.103	-.113	.297	-.167	.123
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	-.218*	.043	-.201	.062	-.309**	.004	-.382**	.000	-.429**	.000
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.087	.421	.097	.371	.079	.469	-.004	.970	.026	.814
ปัจจัยด้านสถาบัน										
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	-.087	.424	-.149	.169	-.210	.051	-.090	.406	-.146	.177
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.056	.609	.065	.552	.124	.251	.159	.141	-.022	.841
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.125	.250	.174	.107	.207	.055	.074	.495	.053	.627
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.193	.073	.193	.073	.242*	.024	.221*	.040	.069	.528
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.168	.120	.120	.270	.150	.166	.163	.132	.199	.065

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.14 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์มีความสัมพันธ์กับความสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป (r 0.258 sig 0.016) ด้านความต้องการความมั่นคงในอนาคต สัมพันธ์กับมีทักษะทางปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (r 0.380 sig 0.004) การเลือกเรียนตามเพื่อนสัมพันธ์กับการมีทักษะในกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผล รวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ (r –0.218 sig 0.043) ความสามารถในการเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสม (r –0.309 sig 0.004) ความสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป (r –0.382 sig 0.000) และ การมีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (r –0.429 sig 0.000) ส่วนแรงจูงใจด้านสถาบัน มหาวิทยาลัยมีสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นธรรมชาติ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเลือกใช้กระบวนการทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสม (r 0.242 sig 0.024) และความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (r 0.221 sig 0.040) ส่วนแรงจูงใจในด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ รวมทั้งแรงจูงใจ ปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ อาจารย์มีความรู้ความสามารถ และความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (n = 87)

แรงจูงใจ	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วย		รู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท		มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม		มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ	
	r.	**Sig.**	**r.**	**Sig.**	**r.**	**sig.**	**r.**	**Sig.**
ปัจจัยส่วนบุคคล								
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.083	.444	.177	.101	.128	.238	.046	.669
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.191	.077	.079	.465	.060	.583	.179	.096
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	.197	.067	.166	.125	.057	.601	.197	.068
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	-.236*	.028	-.172	.112	-.173	.110	-.110	.309
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	-.352**	.001	-.188	.081	-.163	.133	-.229*	.033
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.013	.903	.195	.070	.026	.814	.107	.326
ปัจจัยด้านสถาบัน								
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	-.037	.733	.024	.825	.047	.668	.110	.313
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.088	.419	.066	.546	.157	.146	.133	.220
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.256*	.017	.339**	.001	-.380**	.000	.304**	.004
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.226*	.035	.292**	006	.310**	.003	.353**	.001
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.249*	.020	.394**	.000	-.320**	.003	.332**	.002

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.15 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีความสัมพันธ์กับการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วย (r –0.236 sig 0.028) การเลือกเรียนตามเพื่อนสัมพันธ์กับการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วย (r –0.352 sig 0.001) และมีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ (r –0.229 sig 0.033) แรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน อาจารย์มีความรู้ความสามารถมีความสัมพันธ์กับการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วย (r 0.256 sig 0.017) รู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท (r 0.339 sig 0.001) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม (r –0.380 sig 0.000) และ มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ (r 0.304 sig 0.004) แรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติ สัมพันธ์กับการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วย (r 0.226 sig 0.035) รู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท (r 0.292 sig 0.006) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม (r 0.310 sig 0.003) และมีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ (r 0.353 sig 0.001) ด้านความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนมีความสัมพันธ์กับการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการดูแลผู้ป่วย (r 0.249 sig 0.020) รู้จักบทบาทและปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท (r 0.394 sig 0.000) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม (r –0.320 sig 0.003) และมีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจ (r 0.332 sig 0.002) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์ ต้องการความมั่นคงในอนาคต มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ และปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (n = 87)

แรงจูงใจ	ประยุกต์ใช้ตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ		มีทักษะการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม		มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ		มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.
ปัจจัยส่วนบุคคล								
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.026	.811	.228*	.034	-.038	.728	.043	.658
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.209	.052	.179	.096	.096	.379	.010	.926
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	-.077	.477	.118	.277	-.022	.836	.277**	.009
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	-.017	.876	-.058	.593	-.184	.089	-.352*	.001
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	-.219*	.041	-.322**	.002	-.406**	.000	-.129	.235
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.080	.462	.070	.520	.061	.577	.070	.518
ปัจจัยด้านสถาบัน								
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	.041	.709	-.063	.564	.000	.999	-.061	.576
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.179	.097	.129	.234	.189	.079	.089	.415
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.237*	.027	.228*	.033	.003	.980	.333**	.002
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.353**	.001	.203	.060	.111	.304	.286*	.007
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.290**	.006	.246*	.022	.031	.774	.249*	.020

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.16 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีทักษะการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม (r 0.228 sig 0.034) ความต้องการความมั่นคงในอนาคตมีความสัมพันธ์กับการมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (r 0.227 sig 0.009) เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์มีความสัมพันธ์กับการมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (r –0.352 sig 0.001) เลือกเรียนตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้ตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ (r –0.219 sig 0.041) มีทักษะการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม (r –0.322 sig 0.002) และมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ (r –0.406 sig 0.000) แรงจูงใจด้านสถาบัน อาจารย์มีความรู้ความสามารถสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้ตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ (r 0.237 sig 0.027) มีทักษะการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม (r 0.228 sig 0.033) และ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (r 0.333 sig 0.002) มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้ตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ (r 0.353 sig 0.001) และ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (r 0.286 sig 0.007) ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนมีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้ตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ (r 0.290 sig 0.006) มีทักษะการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม (r 0.246 sig 0.022) และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูลข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (r 0.249 sig 0.020) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์ มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ และปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์ (n = 87)

	มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม	
แรงจูงใจ	r.	Sig.
ปัจจัยส่วนบุคคล		
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	–.024	.824
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.113	.299
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	–.032	.766
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	.216*	.044
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	.001	.991
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.266*	.013
ปัจจัยด้านสถาบัน		
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	.082	.450
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.167	.121
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.167	.123
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติ	.343**	.001
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.238*	.026

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.17 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่าความสัมพันธ์ของความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์ ความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล เป็นค่านิยม เช่น คนเรียนเก่งต้องเรียนแพทย์ (r 0.216 sig 0.044) มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ (r 0.266 sig 0.013) และแรงจูงใจด้านสถาบัน มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติ (r 0.343 sig 0.001) และความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน (r 0.238 sig 0.026) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์ ต้องการความมั่นคงในอนาคต เลือกเรียนตามเพื่อน และแรงจูงใจ ปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ และอาจารย์มีความรู้ความสามารถไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ (n = 87)

	การมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพ		สามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม	
แรงจูงใจ	**r.**	**Sig.**	**r.**	**Sig.**
ปัจจัยส่วนบุคคล				
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.158	.144	.040	.714
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.228*	.034	.157	.148
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	.055	.610	.151	.162
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	-.065	.547	.015	.891
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	-.128	.237	-.224*	.037
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.102	.347	.162	.134
ปัจจัยด้านสถาบัน				
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	-.093	.391	-.021	.848
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	-.031	.775	-.045	.680
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.261*	.015	.260*	.015
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.243*	.023	.208	.054
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.310*	.003	.285*	.008

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.18 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์มีความสัมพันธ์กับการมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพ(r 0.228 sig 0.034) เลือกเรียนตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม (r –0.224 sig 0.037) แรงจูงใจด้านสถาบัน อาจารย์มีความรู้ความสามารถสัมพันธ์กับการมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพ (r 0.261 sig 0.015) และสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม (r 0.260 sig 0.015) มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพ (r 0.243 sig 0.023) ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนมีความสัมพันธ์กับการมีสุขนิสัยที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพ (r 0.310 sig 0.003) และสามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม (r 0.285 sig 0.008) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา ต้องการความมั่นคงในอนาคต เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ และ แรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ (n = 87)

แรงจูงใจ	สามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทันตกรรม		สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากแหล่งต่างๆ		สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและมีส่วนร่วม		สามารถจัดการรักษาทางทันตกรรมฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผล		สามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉินภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางการแพทย์		สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคลครอบครัวและชุมชน	
ปัจจัยส่วนบุคคล	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	Sig.
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.073	.503	.161	.137	.214*	.047	.320**	.003	.115	.289	.028	.053
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.141	.192	.180	.095	.232*	.030	.166	.125	.190	.078	.266*	.013
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	-.048	.659	.093	.391	.210	.051	.313**	.003	.167	.121	.197	.067
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	-.161	.136	-.219*	.042	-.146	.177	-.185	.086	-.063	.561	-.204	.059
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	-.325**	.002	-.321**	.002	-.421**	.000	-.315**	.003	-.191	.077	-.320**	.003
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.023	.831	.009	.931	.024	.829	.091	.404	.117	.279	.166	.124
ปัจจัยด้านสถาบัน												
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	.023	.833	-.013	.904	-.056	.609	-.019	.862	-.051	.638	-.043	.695
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.141	.194	.160	.138	.158	.144	.107	.323	.211*	.050	.014	.901
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.187	.083	.219*	.042	.140	.197	.194	.072	.335**	.001	.159	.142
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.167	.122.	.175	.105	.192	.075	.212*	.048	.313**	.003	.141	.191
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.177	.100	.189	.079	.123	.255	.281**	.008	.211*	.050	.128	.238

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.19 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษามีความสัมพันธ์กับความสามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วม (r 0.214 sig 0.047) และสามารถจัดการรักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผล (r 0.320 sig 0.003) ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์มีความสัมพันธ์กับความสามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและมีส่วนร่วม (r 0.232 sig 0.030) และความสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคลครอบครัวและชุมชน (r 0.266 sig 0.013) ความต้องการความมั่นคงในอนาคตมีความสัมพันธ์กับความสามารถจัดการรักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผล (r 0.313 sig 0.003) เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์มีความสัมพันธ์กับความสามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากแหล่งต่างๆ (r –0.219 sig 0.042) เลือกเรียนตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความสามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทันตกรรม (r –0.325 sig 0.002) สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากแหล่งต่างๆ (r –0.321 sig 0.002) สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรมโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและมีส่วนร่วม (r –0.421 sig 0.000) สามารถจัดการรักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผล (r –0.315 sig 0.003) และสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งระดับบุคคลครอบครัวและชุมชน (r –0.320 sig 0.003) แรงจูงใจปัจจัยด้านสถาบัน มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือมีความสัมพันธ์กับความสามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉินภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางการแพทย์ (r 0.211 sig 0.050) อาจารย์มีความรู้ความสามารถมีความสัมพันธ์กับสามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากแหล่งต่างๆ (r 0.219 sig 0.042) และสามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉินภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางการแพทย์ (r 0.335 sig 0.001) มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับสามารถจัดการรักษาทางทันตกรรมฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผล (r 0.212 sig 0.048) และสามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรมและทางการแพทย์ (r 0.313 sig 0.003) ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถจัดการรักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปากรวมทั้งติดตามและประเมินผล (r 0.281 sig 0.00) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคลมีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติฯลฯ และแรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนาไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (n = 87)

แรงจูงใจ	สถาบันใกล้ภูมิลำเนา		มหาวิทยาลัยสวยงามสะอาด		สิ่งแวดล้อมของมหาวิยาลัย		สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียน		การเดินทางสะดวก	
ปัจจัยส่วนบุคคล	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.	r.	Sig.	r.	Sig.
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	-.170	.115	-.100	.357	-.252*	.018	-.025	.818	-.048	.662
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	-.100	.357	.017	.873	.114	.292	.064	.554	-.043	.695
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	-.093	.393	-.110	.312	-.061	.575	.022	.840	-.041	.705
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	.066	.542	-.045	.678	.051	.639	.063	.563	.207	.055
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	.128	.236	-.221*	.040	-.210	.051	-.094	.389	.012	.913
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.067	.537	.058	.593	-.084	.441	.143	.187	.121	.265
ปัจจัยด้านสถาบัน										
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	.466**	.000	.039	.723	.006	.953	-.014	.901	.163	.132
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.297**	.005	.167	.122	.273*	.010	.089	.412	.136	.210
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.011	.923	.117	.280	.045	.682	.145	.181	-.126	.243
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.331**	.002	.322**	.002	.317**	.003	.096	.378	.090	.408
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.139	.198	.086	.426	-.069	.526	.050	.646	-.038	.724

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.20 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย (r –0.252 sig 0.018) เลือกเรียนตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยสวยงามสะอาด (r –0.221 sig 0.040) แรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบันสถาบันใกล้ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับสถาบันใกล้ภูมิลำเนา (r 0.466 sig 0.000) มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือมีความสัมพันธ์กับสถาบันใกล้ภูมิลำเนา (r 0.297 sig 0.005) และสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย (r 0.273 sig 0.010) มหาวิทยาลัยมีสิ่งแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับสถาบันใกล้ภูมิลำเนา (r 0.331 sig 0.002) มหาวิทยาลัยสวยงาม สะอาด (r 0.322 sig 0.002) และสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย (r 0.317 sig 0.003) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์ ต้องการความมั่นคงในอนาคต เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีคนแนะนำ เช่นอาจารย์ ญาติ ฯลฯ และแรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน อาจารย์มีความรู้ความสามารถ และความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร (n = 87)

แรงจูงใจ	อาจารย์มีความน่าเชื่อถือ		อาจารย์มีความรู้ความสามารถ		เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.
ปัจจัยส่วนบุคคล						
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	.156	.150	.122	.260	.161	.136
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.238*	.027	.277**	.009	.299**	.005
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	.156	.148	.277*	.034	.321**	.002
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	–.078	.474	–.074	.499	–.133	.220
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	–.216*	.044	–206	.055	–.274*	.010
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.036	.742	.079	.464	.066	.542
ปัจจัยด้านสถาบัน						
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	–.111	.307	–.122	.260	–.148	.171
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.041	.704	–.043	.691	–.153	.156
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	.217*	.044	.264*	.013	.245*	.022
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	.193	.073	.173	.110	140	.195
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	.208	.053	.178	.099	.204	.058

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.21 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์มีความสัมพันธ์กับอาจารย์มีความน่าเชื่อถือ (r 0.238 sig 0.027) อาจารย์มีความรู้ความสามารถ (r 0.277 sig 0.009) และเจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (r 0.299 sig 0.005) ต้องการความมั่นคงในอนาคตมีความสัมพันธ์กับอาจารย์มีความรู้ความสามารถ (r 0.277 sig 0.034) เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (r 0.321 sig 0.002) เลือกเรียนตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับอาจารย์มีความน่าเชื่อถือ (r –0.216 sig 0.044) เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (r –0.274 sig 0.010) แรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน อาจารย์มีความรู้ความสามารถมีความสัมพันธ์กับอาจารย์มีความน่าเชื่อถือ (r 0.217 sig 0.044) อาจารย์มีความรู้ความสามารถ (r 0.264 sig 0.013) เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (r 0.245 sig 0.022) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีคนแนะนำ เช่นอาจารย์ ญาติ ฯลฯ และ แรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติ ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากร

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจต่อความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านบริการ (n = 87)

แรงจูงใจ	สิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน		มีระบบความปลอดภัยที่ดี		เครื่องมือมีความทันสมัย	
	r.	Sig.	r.	Sig.	r.	sig.
ปัจจัยส่วนบุคคล						
1. บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา	-.124	.254	-.139	.198	.080	.459
2.ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์	.058	.596	-.041	.707	.052	.631
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต	.031	.776	.022	.843	-.015	.894
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์	-.015	.890	-.043	.692	-.016	.881
5. เลือกเรียนตามเพื่อน	-.249*	.020	-.171	.112	-.344**	.001
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ	.019	.863	.068	.534	.039	.723
ปัจจัยด้านสถาบัน						
7. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา	-.061	.577	.019	.861	-.079	.464
8. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ	.008	.941	.148	.172	.027	.801
9. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ	-.089	.414	.102	.346	-.049	.651
10. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ	-.014	.895	.162	.134	.030	.780
11. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน	-.003	.976	.049	.655	.213*	.048

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 4.22 การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า แรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล เลือกเรียนตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน (r –0.249 sig 0.020) และเครื่องมือมีความทันสมัย (r –0.344 sig 0.001) และแรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับเครื่องมือมีความทันสมัย (r 0.213 sig 0.048) ส่วนแรงจูงใจด้านปัจจัยส่วนบุคคล บิดามารดาสนับสนุนให้ศึกษา ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์ ต้องการความมั่นคงในอนาคต เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์ มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ และแรงจูงใจด้านปัจจัยด้านสถาบัน สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ อาจารย์มีความรู้ความสามารถ มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดี เป็นธรรมชาติไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการ

และเพื่อให้การวิจัยครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนิสิตทันตแพทย์ โดยกำหนดคำถามแบบมีโครงสร้าง และทำการสัมภาษณ์ตัวแทนนิสิตชั้นปีที่ 1–3 จำนวนชั้นปีละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยมีผลการสัมภาษณ์ดังนี้ นิสิตส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยาเพราะนิสิตอยากเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย อยากทำงานวิจัย อยากศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมโดยเฉพาะคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นคณะใหม่ สามารถแสดงศักยภาพสร้างความเป็นผู้นำและผู้บุกเบิกด้านการเรียนการสอน ประกอบกับมีความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์เป็นทุนเดิมจึงมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนทันตแพทย์ เพราะมีความสุขที่เห็นทุกคนยิ้ม ซึ่งก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยามีความคาดหวังว่ามหาวิทยาลัยจะมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่พร้อมทั้งในรายวิชาพื้นฐานวิชาชีพและรายวิชาชีพและทำให้นิสิตที่ศึกษาสำเร็จออกไปเป็นทันตแพทย์ที่ดีมีมาตรฐาน สามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 6 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถขอรับทุนการศึกษาไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป สำเร็จการศึกษาออกมามีงานทำใกล้ๆ บ้าน พึ่งพาตัวเองได้ และเมื่อได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยาแล้ว พบว่าเพื่อนเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกันทำให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ ถึงแม้กิจกรรมของคณะจะมีเยอะมาก ประกอบกับจำนวนนิสิตและบุคลากรภายในคณะมีน้อย จึงต้องรู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสมเพื่อดำเนินกิจกรรมและการเรียนให้ควบคู่กันได้อย่างลงตัว อีกทั้งมีความประทับใจที่คณะทันตแพทยศาสตร์ ได้ให้นิสิตได้ลงชุมชนตั้งแต่ปีการศึกษาที่ 1 ทำให้นิสิตเข้าใจคนในชุมชน รู้จักชีวิตในชุมชน ทำให้เกิดแรงกระตุ้นและกำลังใจให้ศึกษาและพัฒนาตนเองในสาขาวิชาชีพ ส่วนการพัฒนาและปรับปรุงมหาวิทยาลัยพะเยานิสิตเห็นควรว่ามหาวิทยาลัยควรปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมการเรียน

ของนิสิต คือ พัฒนาระบบการขนส่งภายในมหาวิทยาลัยโดยเพิ่มเส้นทางการเดินรถที่ชัดเจน มีป้ายบอกเส้นทางจราจร มีมาตรการในการดูแลมลภาวะทางอากาศ เพราะปัจจุบันมหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคาร ทำให้มีฝุ่นละอองและหมอกควัน และมหาวิทยาลัยควรติดตั้งไฟกิ่งบริเวณหลังมหาวิทยาลัย อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือความปลอดภัยของนิสิตในหอพัก เจ้าหน้าที่ดูแลหอพักมีจำนวนน้อย ง่ายต่อการเข้าถึง ดังนั้นควรจัดเจ้าหน้าที่หอพัก หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ระบบการแจ้งซ่อมอุปกรณ์ภายในหอพักใช้เวลานานกว่าจะได้รับการประสานเพื่อซ่อมอุปกรณ์ดังกล่าว อีกทั้งในช่วงปิดภาคการศึกษาหรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ มหาวิทยาลัยควรประสานงานร้านสะดวกซื้อเพื่อเปิดทำการให้กับนิสิตหอพัก น้ำอุปโภค บริโภคภายในมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอและไม่สะอาดเท่าที่ควร ถึงแม้มหาวิทยาลัยจะมีมาตรการเปิด–ปิดน้ำให้เป็นเวลาแต่ก็ยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยควรเปิดตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเต็มที่ รวมทั้งมหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้องกับการบริการการศึกษา เช่น การตรวจสอบรายวิชาที่จะเลือกเป็นวิชาเลือกเสรี เพิ่มเนื้อหาคำอธิบายรายวิชาในรหัสวิชา เพื่อให้นิสิตได้ทราบกระบวนการศึกษาในเบื้องต้น เป็นต้น ส่วนคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา นิสิตเห็นควรว่าควรพัฒนาและปรับปรุงแผนการศึกษาในชั้นปีที่ 2 ของหลักสูตร เนื่องจากมีรายวิชาที่เป็นพื้นฐานวิชาชีพ เช่น กายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ 1 กายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ 2 ชีวเคมีการแพทย์เบื้องต้น จุลชีววิทยาทางการแพทย์ เรียนร่วมกันในภาคการศึกษาเดียว ทำให้นิสิตรับภาระในการเรียนหนักเกินไป รวมทั้งเห็นว่าคณะควรจะมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของคณะให้มีความชัดเจน ไม่กระชั้นชิดจนเกินไป ควรมีห้องสมุดของคณะที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน คณะควรมีการจัดกิจกรรมช่วงปิดภาคการศึกษา เช่น กิจกรรมเสริมความรู้ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะทันตแพทยศาสตร์ของสถาบันอื่นๆ รวมทั้งพัฒนาบุคลากร อาจารย์ภายในคณะให้มีความแข็งแกร่งทางด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคณะให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 5
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา 2. ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา 3.วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา โดยศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2557-2559 จำนวน 87 ชุด เป็นประชากรในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นการวิจัยกับนิสิตหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 19 -20 ปี เคยศึกษาโรงเรียนรัฐบาล ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดพะเยา อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ แรงจูงในในการเลือกศึกษา คือ นิสิตต้องการความมั่นคงในวิชาชีพทันตแพทย์ การส่งเสริมและสนับสนุนจากบิดามารดา แรงจูงใจด้านสถาบัน เพราะอาจารย์ในคณะมีความรู้ความสามารถ สภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย

ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านสุนทรียศิลป์ ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก มีความคาดหวังต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในระดับมาก แต่มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง แยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังด้านสถาบันการศึกษาใกล้ภูมิลำเนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) และมีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.46) มหาวิทยาลัยสวยงามและสะอาดในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.94) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.68) ตามลำดับ สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.99) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.61) ตามลำดับ สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22) และระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.48) การเดินทางสะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84) และระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.16) นิสิตมีระดับความคาดหวังและระดับความพึงใจเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบุคลากรในระดับมาก ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับ ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบริการอยู่ในระดับมาก โดยแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ ระดับความคาดหวังและความพึงพอใจเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.63) ตามลำดับ ระดับความคาดหวังเกี่ยวกับความปลอดภัยที่ดีในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.14) และมีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43) ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ทันสมัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25) และ (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึกที่นิสิตมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาเพราะนิสิตอยากเป็นอาจารย์และเป็นทันตแพทย์ที่มีความรู้สามารถพัฒนาตนเองและสังคมโดยได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา มีความประทับใจที่คณะทันตแพทยศาสตร์ ได้จัดหลักสูตรให้นิสิตได้ลงชุมชนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ทำให้นิสิตมีแรงกระต้นรู้จักชีวิตของคนในชุมชน มีกำลังใจให้ศึกษาและพัฒนาตนเองในสาขาวิชาชีพทันตแพทย์โดยเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบการขนส่งภายในมหาวิทยาลัย เพิ่มเส้นทางการเดินรถที่ชัดเจน มีมาตรการในการดูแลมลภาวะทางอากาศ ความปลอดภัยของนิสิตในหอพัก น้ำอุปโภค บริโภคภายในมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอและไม่สะอาดเท่าที่ควร คณะทันตแพทยศาสตร์ควรพัฒนาและปรับปรุงแผนการศึกษาในชั้นปีที่ 2 ของหลักสูตร เนื่องจากมีรายวิชาที่เป็นพื้นฐานวิชาชีพที่ศึกษาร่วมกันในภาคการศึกษาเดียวทำให้นิสิตรับภาระในการเรียนหนักเกินไป อีกทั้งควรพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของคณะให้มีความชัดเจน ควรมีห้องสมุดของคณะที่เป็นรูปธรรม

ความสัมพันธ์ที่มีต่อความคาดหวังของนิสิต พบว่า ด้านชั้นปีมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรมและมีเจตคติอันดีงามต่อการ

ประกอบวิชาชีพ และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ ด้านสุนทรียศิลป์เกี่ยวกับการมีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม ความคาดหวังด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับใกล้ภูมิลำเนาและการเดินทางสะดวก ส่วนแรงจูงใจในการศึกษาด้านปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงปัจจัยด้านสถาบัน มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียน และความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม บุคลากร และการบริการ

สรุปผลและอธิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นการวิจัยกับนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา แรงจูงใจการเลือกศึกษา คือ นิสิตต้องการความมั่นคงในวิชาชีพทันตแพทย์และได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากบิดามารดา แรงจูงใจด้านสถาบันที่นิสิตเลือกศึกษาเพราะอาจารย์ในคณะมีความรู้ความสามารถ สภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ รวมทั้งมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของไมเคิล คอมแจน (Domjan 1996: 199) ที่อธิบายว่า การจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมของบุคคลโดยบุคคลจงใจกระทำพฤติกรรมนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และสอดคล้องกับลักษณะของแรงจูงใจที่มีด้วยกัน 2 ลักษณะดังนี้ 1. แรงจูงใจภายใน (intrinsic motives) แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งผลักดันจากภายในตัวบุคคลซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิด ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่าความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่างๆดังกล่าวนี้ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวร 2. แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motives) แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศชื่อเสียง คำชม หรือยกย่อง แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวร บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะกรณีที่ต้องการสิ่งตอบแทนเท่านั้น ซึ่งผลวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตทันตแพทย์จงใจเลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา เพราะนิสิตมีความต้องการความมั่นคงในวิชาชีพทันตแพทย์ และบิดามารดาของนิสิตสนับสนุนและส่งเสริมให้นิสิตศึกษา ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายในที่ผลักดันให้นิสิตมีความคิด ความสนใจ และมีความตั้งใจที่จะศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ส่วนแรงจูงใจภายนอกซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ผลักดันให้นิสิตเลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย

พะเยา เพราะอาจารย์ในคณะมีความรู้ความสามารถ สภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย

ระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ระดับความคาดหวังต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในระดับมากแต่มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึกที่วิเคราะห์ได้ว่า นิสิตมีความประทับใจที่คณะทันตแพทยศาสตร์ ได้จัดหลักสูตรให้นิสิตได้ลงชุมชนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ทำให้นิสิตมีแรงกระตุ้นมีกำลังใจให้ศึกษาและพัฒนาตนเองในสาขาวิชาชีพทันตแพทย์นิสิตทันตแพทย์ พร้อมเสนอให้มหาวิทยาลัยพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระบบการขนส่งภายในมหาวิทยาลัย มาตรการในการดูแลมลภาวะทางอากาศ เรื่องความปลอดภัยของนิสิต น้ำอุปโภค บริโภคภายในมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอและไม่สะอาดเท่าที่ควร ในส่วนคณะทันตแพทยศาสตร์ควรพัฒนาและปรับปรุงแผนการศึกษาในชั้นปีที่ 2 ของหลักสูตรเนื่องจากมีรายวิชาที่เป็นพื้นฐานวิชาชีพที่ศึกษาร่วมกันในภาคการศึกษาเดียวทำให้นิสิตรับภาระในการเรียนหนักเกินไป อีกทั้งควรพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ควรมีห้องสมุดของคณะที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนันทิตา เพชราภรณ์. (2553, หน้า 61–68). ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยราชพฤกษ์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยลำดับแรกคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ทั่วไป ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านความรู้ (ทักษะทางวิชาชีพ) ตามลำดับ และงานวิจัยของนายประพันธ์ เกียรติเผ่า. (2555, หน้า 61– 69) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริงของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษาและสุขศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ปัจจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคาดหวังผลการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยผลการเรียนรู้จริง ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับผลการเรียนรู้จริงในภาพรวมในระดับมาก

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ทางบวกและทางลบของนิสิตที่ได้รับทราบ ได้รับบริการตามเหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยในอนาคต ดังที่ อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒนกิจ (2548, หน้า 172–173) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ

ของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการจะแสดงออกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งที่ได้รับจากการบริการและนำเสนอการบริการโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยสิ่งแวดล้อมและสถานที่ที่เกิดขึ้นในระหว่างการบริการ และจากการวิจัยพบว่า ด้านความสัมพันธ์ที่มีต่อความคาดหวังของนิสิต พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านชั้นปีมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจและการประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรมและมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่วนแรงจูงใจในการศึกษาด้านปัจจัยส่วนบุคคล และแรงจูงปัจจัยด้านสถาบัน มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียน และความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมบุคลากร และการบริการ แรงจูงใจด้านสถาบัน มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสุนทรียศิลป์ ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ ด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม สถาบันใกล้ภูมิลำเนา มหาวิทยาลัยสวยงาม สะอาด และสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเป็นธรรมชาติ และแรงจูงใจด้านความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ ด้านความรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสุนทรียศิลป์ ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ และสัมพันธ์กับความคาดหวังด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบริการในส่วนความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่าในภาพรวมนิสิตมีความคาดหวังและพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้และปัจจัยสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากรและการบริการในระดับมาก ยกเว้น ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ควรเน้นจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการสร้างจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วย

และมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะวิชาชีพในด้านความสามารถในการวางแผนการรักษาทางทันตกรรมและสามารถป้องกันจัดการภาวะฉุกเฉินและแทรกซ้อนทางทันตกรรม

2. คณะทันตแพทยศาสตร์ ควรจัดสิ่งแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น จัดห้องสมุดของคณะให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เพื่อต่อยอดความสัมพันธ์ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

มหาวิทยาลัยควรจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น ระบบจราจร ทำป้ายบอกเส้นทางจราจร การบริหารจัดการมลภาวะทางอากาศที่เกิดจากการก่อสร้าง มาตรการบริหารจัดการระบบน้ำอุปโภค บริโภคให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต รวมทั้งจัดระบบรักษาความปลอดภัยของหอพักนิสิตให้มากขึ้น โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่ดูแลหอพักและติดตั้งมุ้งลวดให้กับห้องพักภายในหอพักนิสิต เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีสุขของนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

บรรณานุกรม

นันทิตา เพชราภรณ์.(2553). **ความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยราชพฤกษ์**.งานวิจัย.วิทยาลัยราชพฤกษ์.

ประพันธ์ เกียรติเผ่า (2555). **ความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริงของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษาและสุขศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ**.งานวิจัย ภาควิชาพลศึกษาและภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

พวงผกา วรรธนะปกรณ์ และโสภณ ผลประพฤติ. (2553). **การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาสัมมนาวิชาชีพด้านมัลติมีเดียของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมิเดีย. คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน**. รายงานการวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชมงคลอีสาน.

มาลินี สายก้อนและไพฑูรย์ อินต๊ะขัน. (2555). **คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีที่พึงประสงค์**.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2555 (ฉบับที่ 1), หน้า 77.

รัตนา บุตรดี อาริษา โครตเครื่อง. (2556). **ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชามนุษย์กับการเรียนรู้ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป**.วารสารสารคาม, 2556 (ฉบับที่ 2), หน้า 55–70.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). **การพัฒนาการเรียนการสอนทางอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒนกิจ. (2548). **จิตวิทยาการบริการ (Service Psychology Comprehension Strategies and Trend)**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด ดีไซน.

อารีรักษ์ มีแจ้ง (2555). **ความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. งานวิจัย.มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์
ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

****

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบเสียหายต่อท่าน ทุกคำตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิจัย จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะเป็นความลับ และขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถาม ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

ส่วนที่ 3 ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นอื่นๆ

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓และกรอกข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ ☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง
2. อายุปัจจุบัน .....ปี
3. ท่านสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมประเภท
   - ☐ 1. โรงเรียนรัฐบาลประจำจังหวัด
   - ☐ 2. โรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอ
   - ☐ 3. โรงเรียนเอกชน
   - ☐ 4. อื่นๆ ได้แก่.....
4. ปัจจุบันท่านศึกษาอยู่ ☐ 1. ชั้นปีที่ 1 ☐ 2. ชั้นปีที่ 2 ☐ 3. ชั้นปีที่ 3
5. ภูมิลำเนา(จังหวัด) .....

6. อาชีพของผู้ปกครอง ☐ 1.ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 5. เกษตรกรรม / ประมง
☐ 2.ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ☐ 6. พ่อบ้าน
☐ 3.พนักงานบริษัทเอกชน/โรงงาน ☐ 7. เสียชีวิต
☐ 4 รับจ้างทั่วไป ☐ 8. อื่นๆระบุ.....

7. แรงจูงใจในการเลือกศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

แรงจูงใจ	**ระดับความคาดหวัง**				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ปัจจัยส่วนบุคคล					
1. บิดามารดาส่งเสริมให้ศึกษา					
2. ความชอบในวิชาชีพทันตแพทย์					
3. ต้องการความมั่นคงในอนาคต					
4. เป็นค่านิยม เช่น คนเก่งต้องเรียนแพทย์					
5. เลือกเรียนตามเพื่อน					
6. มีคนแนะนำ เช่น อาจารย์ ญาติ ฯลฯ					
7. อื่นๆ ได้แก่.....					
ปัจจัยด้านสถาบัน					
1. สถาบันใกล้ภูมิลำเนา					
2. มหาวิทยาลัยน่าเชื่อถือ					
3. อาจารย์มีความรู้ความสามารถ					
4. มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมดีเป็นธรรมชาติ					
5. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียน					
6. อื่นๆ ได้แก่.....					

<u>ตอนที่ 2</u> ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้
กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตามระดับความคาดหวังที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

8. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม	**ระดับความคาดหวัง**					**ระดับความพึงพอใจ**				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีความรู้ความเข้าใจ และประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณ และมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ										
2. มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบ วินัย										
3. มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์										
4. ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง										

9. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้	ระดับความคาดหวัง					ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการ กฎหมายและการปกครอง										
2. มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ										
3. มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัยการวางแผนการรักษาในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟื้นฟู คงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวม										

10. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะทางปัญญา	ระดับความคาดหวัง					ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีทักษะในกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผล รวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์										
2. สามารถสืบค้น ประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ โดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย										
3. สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม										
4. สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป										
5. มีทักษะด้านปัญญาเพื่อการประกอบวิชาชีพทันตกรรม และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข										

11. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	**ระดับความคาดหวัง**					**ระดับความพึงพอใจ**				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ										
2. รู้จักบทบาทและการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท										
3. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม										
4. มีความเข้าใจและแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรม และภาวะเศรษฐกิจ										

12. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	**ระดับความคาดหวัง**					**ระดับความพึงพอใจ**				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ประยุกต์ใช้หลักตรรกะคณิตศาสตร์และสถิติในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจ										
2. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม										
3. มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ										
4. มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษาค้นคว้าประมวลข้อมูล ข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยตระหนักถึงการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต										

13. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านสุนทรียศิลป์

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนด้านสุนทรียศิลป์	**ระดับความคาดหวัง**					**ระดับความพึงพอใจ**				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะดนตรีและวัฒนธรรม										

14. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ	**ระดับความคาดหวัง**					**ระดับความพึงพอใจ**				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมต่อการดูแลรักษาสุขภาพ										
2. สามารถพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม										

15. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ	ระดับความคาดหวัง					ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. สามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ										
2. สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคทางทันตกรรมโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่าง ๆ จากการตรวจผู้ป่วย										

15. ความคาดหวังตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ (ต่อ)

ความคาดหวังของการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะพิสัยทางวิชาชีพ	ระดับความคาดหวัง					ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวม และการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการปรึกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม										
4. สามารถจัดการ รักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปาก รวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา										
5. สามารถป้องกันและจัดการภาวะฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนทางทันตกรรม และทางการแพทย์										
6. สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวม										

<u>ตอนที่ 3</u> ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทย์ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตามระดับความคาดหวังที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

16. ความคาดหวังของนิสิตทันตแพทยศาสตร์ต่อปัจจัยส่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ความคาดหวังของปัจจัยแวดล้อม	ระดับความคาดหวัง					ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม										
1. ใกล้ภูมิลำเนา										
2. มหาวิทยาลัยสวยงามและสะอาด										
3. สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย										
4. สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียน										
5. การเดินทางสะดวก										
ด้านบุคลากร										
6. อาจารย์มีความน่าเชื่อถือ										
7. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้										
8. เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี										
ด้านการบริการ										
9. มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน										
10. มีระบบความปลอดภัยที่ดี										
11. มีเครื่องมือที่ทันสมัย										
12. อื่นๆ ได้แก่										

<u>ตอนที่ 3</u> ข้อคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน
Wisdom for Community Empowerment

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวสุธาสินี หินแก้ว	
วันเดือนปีเกิด	31 สิงหาคม 2519	
ที่อยู่	131 หมู่ 17 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000	
วุฒิการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง	พ.ศ. 2540
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร	พ.ศ. 2546
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	